



ایام الله دهه فجر
و سالروز پیروزی
انقلاب اسلامی ایران
مبارک باد



واکنش آیت الله العظمی سیستانی نسبت به طرح ظالمانه آمریکایی صهیونیستی

مخالفت قاطع با معامله ننگین قرن

۳

واکنش مراجع عظام، علما و شخصیت های جهان اسلام به طرح آمریکایی صهیونیستی «معامله قرن»

طرحی نو در میدان مقابله با پلشت ترین معامله قرن

۲

انقلاب اسلامی در سطوح ملی، منطقه ای، جهانی و تاریخی
چه دستاوردهای کلانی داشته است؟

دکتر منوچهر محمدی

مسلمان ها بعد از انقلاب اسلامی به خویشتن و اسلام بازگشتند و آن عقده حقارت و خودکم بینی که قبل از انقلاب در میان مسلمان ها وجود داشت و آن ها تلاش می کردند با سرعت زیاد خودشان را به غرب نزدیک و خود را با معیارهای غربی تطبیق بدهند، تغییر کرد و مسلمانان هویت پیدا کردند.

۵



آیت الله حسینی بوشهری

حضور دائمی مردم

در صحنه ضامن بقای انقلاب است

مهم ترین چیزی که برای حفظ رابطه مردم با انقلاب نیاز داریم این است که بتوانیم اعتماد مردم را جلب کنیم.

۳

| حجت الاسلام والمسلمین عباسی در اختتامیه جشنواره سازندگی طلاب جامعه المصطفی | انقلاب اسلامی نقطه عطفی در تاریخ ایران، کشورهای منطقه و جهان

۸

| امام جمعه بیروت | ایران جای خالی ایفای نقش عربی در منطقه را پر می کند

۶



در نشست بررسی نظریه ولایت فقیه در اندیشه امام خمینی رحمته الله علیه تأکید شد

استفاده از ظرفیت طلاب زبان دان

در ترویج نظریه ولایت فقیه

در جهان اسلام

هر مکتبی برای تأثیرگذاری دارای مؤلفه هایی است و مکتب شهید سلیمانی نیز از این مسئله مستثنی نیست.

۶

آیت الله العظمی نوری همدانی در دیدار علمای هند

مسلمانان در برابر اتفاقات جهان اسلام مسئول هستند



همه مسلمانان در برابر اتفاقات جهان اسلام مسئول هستند و نباید در برابر فتنه دشمنان سکوت کنند. به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرت آیت الله نوری همدانی، ۱۲ بهمن در دیدار جمعی از علمای هند، گفتند: علما جایگاه بالایی در دین دارند و اسلام از آن ها تکریم می کند. از جمله وظایف علما امر به معروف و نهی از منکر و بصیرت افزایی و بیداری مردم در برابر ظلم و جنایت جبهه استکبار است.

ایشان در ادامه بر حفظ وحدت همه مسلمین در مقابل جبهه استکبار تأکید کردند و گفتند: یکی از مسائلی که باعث حفظ وحدت در بین مسلمین شده، همین شهادت سردار قاسم سلیمانی بوده است.

ایشان بیان داشتند: به هر حال تنها راه مقابله با دشمنان و جبهه استکبار حفظ وحدت مسلمانان است.

ایشان افزودند: امروز از دیگر اتفاقاتی که در دنیای اسلام افتاده، این بوده دشمنان به دنبال تقسیم سرزمین مسلمین هستند، باید با حفظ وحدت جلوی این اتفاقات را بگیریم و نگذاریم آن ها به اهداف شان برسند. حضرت آیت الله نوری همدانی، اظهار داشتند: همه مسلمانان در برابر اتفاقات جهان اسلام مسئول هستند. نباید در برابر فتنه دشمنان سکوت کنند. دشمن همه تلاشش ایجاد اختلاف بین مسلمانان است. نباید با سکوت این قضایا اتفاق بیفتد.

بر پایه همین گزارش، حجت الاسلام والمسلمین سید جواد نقی دبیرکل مجلس علمای شیعه هند نیز در این دیدار گفت: بعد از شهادت سردار قاسم سلیمانی شاهد اولین عکس العمل از سوی شیعیان هند علیه جبهه استکبار بودیم. امام جمعه لکنهوا افزود: این مالک اشتر زمان موجب بیداری مسلمانان و وحدت گروه های مقاومت شده و برای همین مردم مسلمان هند برای قدردانی از این شهید وارد میدان شدند، تظاهرات برگزار کردند و در همین رابطه شیعیان و علمای هند تصمیم دارند مراسم چهلم این شهید مقاومت را برای قدردانی از زحماتش در هند برگزار کنند.

● **علما وحدت خود را در هندوستان تقویت کنند**

مدیر حوزه های علمیه در دیدار علمای شیعه هند، بر افزایش فضای وحدت بین علمای شیعه و اهل سنت در هندوستان تأکید کرد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت الله اعرافی، ۱۲ بهمن در دیدار دبیرکل مجلس علمای شیعه هندوستان و جمعی از علما و ائمه جمعه شهرهای مختلف این کشور که در مرکز مدیریت حوزه های علمیه در قم برگزار شد، گفت: امروز با بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی از سوی رهبر انقلاب، ما وارد

یک فضای جدید شدیم. این انقلاب از درون حوزه استخراج شد. پدیده دومی که کسی باور نمی کرد، این بود که ایران روزی به محور مقاومت علیه استکبار جهانی در منطقه مبدل شود. این تحولات به معنی نصرت الهی بود.

مدیر حوزه های علمیه با اشاره به شهادت سردار سلیمانی بیان کرد: اتفاق تاریخی پس از شهادت سردار سلیمانی آن بود که ایران توانست پایگاه رسمی آمریکا را به شکل رسمی موشک باران کند. این مسئله برای سیاستمداران دنیا حتی روس ها هم قابل باور نبود که ایران چنین پاسخی به آمریکا بدهد. آیت الله اعرافی تصریح کرد: در هندوستان باید وضعیت شیعیان و مسلمانان و هم چنین وضعیت وحدت در این کشور تقویت شود. امروز هم نیازمند یک جامعه شیعی متقدر هستیم. هم چنین باید رابطه بسیار خوبی با برادران اهل سنت و با همه مذاهب و ادیان داشته باشیم.

وی افزود: مسلمانان باید نقش مهمی در پیشرفت کشورشان داشته باشند. وظیفه ما به عنوان روحانیت در این زمینه، حمایت از حوزه هند مهم است؛ ولی علمای هندوستان نقش اصلی را در این زمینه دارند.

مدیر حوزه های علمیه بیان کرد: امروزه طلاب مستعد و بسیار خوبی در حوزه های علمیه هند تحصیل می کنند. جامعه مسلمان هند دو برابر جمعیت ایران است و این جامعه نیازمند حضور علمای قوی و صاحب نظر و فعال است.

وی با اشاره به طرح خیانت بار معامله قرن بیان کرد: همه مسلمانان و حوزه های علمیه جهان اسلام، باید موضع فعال و روشنی در این قبال داشته باشیم. این حوادث و پروژه های تروریستی در منطقه برای افزایش امنیت اسرائیل بود. حاج قاسم سلیمانی شاخ این فتنه استکباری را شکست.

● **شخصیت سردار سلیمانی جوانان هندی را تحت تأثیر قرار داده است**

بر اساس همین گزارش، حجت الاسلام والمسلمین کلب جواد نقوی دبیرکل مجلس علمای هندوستان هم در این دیدار، گفت: خبر شهادت سردار رشید اسلام سردار سلیمانی بازتاب خاصی در هند داشت و همه مسلمانان علیه تروریست ها دست به تظاهرات زدند.

وی افزود: مسلمانان پس از ترور و شهادت سردار سلیمانی در دهلی و مقابل سفارت آمریکا اعتراض کردند و اعلام کردند که اگر آمریکا پس از حمله سپاه بخواند به ایران حمله کند، اجازه نمی دهیم هیچ آمریکایی وارد هندوستان شود و تمام رسانه های هند هم به دلیل گستردگی این تظاهرات، حضور مردم، مسلمانان و شیعیان را بازتاب دادند.

فراخوان ثبت نام نهمین دوره فقه القضاء

مرکز آموزش های تخصصی فقه
با حمایت معاونت منابع انسانی قوه قضائیه

در پرتو عنایات حضرت ولی عصر «عج» مرکز آموزش های تخصصی فقه مطابق سنوات گذشته در سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹ برای سطح ۲ فقه با گرایش قضاء، از بین طلاب واجد شرایط داوطلب می پذیرد.

مزایای دوره

۱. ارائه دروس فقهی تکمیلی در حوزه قضای اسلامی علاوه بر دروس متداول فقه و اصول حوزه
۲. پرداخت کمک هزینه تحصیلی به شرکت کنندگان در دوره
۳. امکان جذب فارغ التحصیلان دوره فقه القضاء در قوه قضائیه پس از طی مراحل قانونی (این افراد از کمک هزینه ویژه ای برخوردار خواهند بود)

مقرات ثبت نام

۱. اتمام سطح یک تا پایان شهریور ۹۹
۲. اشتغال به سطح ۲ حوزه (حداکثر پایه ۹ در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹)
۳. حداقل معدل کل ۱۶ در سطح یک
۴. حداکثر سن ۲۵ سال (دارندگان مدرک فوق دیپلم و بالاتر حداکثر ۲۹ سال)
۵. تعهد به اختصاص وقت کافی
۶. رعایت کلیه مقررات آموزشی و عمومی مرکز

ثبت نام دوره

۱. مهلت ثبت نام از ۹۸/۱۰/۱۵ الی ۹۸/۱۱/۲۵ می باشد.
۲. داوطلبان جهت کسب اطلاعات بیشتر و ثبت نام می توانند به سامانه اینترنتی مرکز به آدرس www.atfeqh.ir مراجعه کنند.
نشانی: قم، بلوار امین، کوچه ۱۷، پلاک ۲۰
شماره تماس: ۰۲۵-۲۳۲۱۱۷۴۰
کانال مرکز در ایتا: reg.atfeqh

ملاحظات

- مبنای پذیرش معدل بالاتر و امتیاز بیشتر در مجموعه آزمونهای ورودی خواهد بود.
- داوطلبان برای کسب اطلاعات بیشتر می توانند روزهای زوج از ساعت ۱۴-۱۰ به دفتر مرکز مراجعه نموده و یا با شماره تلفن ۰۲۵-۲۳۲۱۱۷۴۰ تماس حاصل نمایند.

واکنش مراجع عظام، علما و شخصیت‌های جهان اسلام به طرح آمریکایی صهیونیستی «معامله قرن»

طرحی نو در میدان مقابله با پلشت‌ترین معامله قرن

در پی اعلام رسمی طرح ننگین و ظالمانه معامله قرن از سوی ترامپ، در ۲۸ژانویه (۸ بهمن) که بر اساس آن قدس پایتخت تقسیم ناپذیر رژیم صهیونیستی اعلام شد، حضرات آیات نوری همدانی، سیدکاظم حسینی حائری عیسی‌قاسم رهبر نهضت اسلامی بحرین، یزدی رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، اعرافی مدیرحوزه‌های علمیه و دکتر لاریجانی رئیس مجلس شورای اسلامی، علمای بحرین، دبیرکل مجلس وحدت مسلمین پاکستان، شورای کلیساهای خاورمیانه و شخصیت‌ها و نهادهای عربی و اسلامی با سخنان و یا صدور بیانیه‌های جداگانه، ضمن محکوم کردن طرح ظالمانه معامله قرن بر حمایت خود از ملت فلسطین در تمسک به حق خود در باز پس‌گیری اراضی اشغالی و یاری مجاهدان جبهه مقاومت و برپایی دولت مستقل فلسطین تأکید کردند.

- آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی**

حضرت آیت‌الله نوری همدانی، ۱۲بهمن در دیدار جمعی از علمای هند، در واکنش به این موضوع، گفتند: امروز از دیگر اتفاقاتی که در دنیای اسلام افتاده، این بوده دشمنان به‌دنبال تقسیم سرزمین مسلمان هستند، باید با حفظ وحدت جلوی این اتفاقات را بگیریم و نگذاریم آن‌ها به اهداف‌شان برسند.

حضرت آیت‌الله نوری همدانی، اظهار داشتند: همه مسلمانان در برابر اتفاقات جهان اسلام مسئول هستند. نباید در برابر‌فته دشمنان سکوت کنند. دشمن همه تلاشش ایجاد اختلاف بین مسلمانان است. نباید با سکوت این قضایا اتفاق بیفتد.

این مرجع تقلید ابراز داشتند: جبهه استکبار از مسلمانان کینه دارند و روز به روز با تجهیزات بیشتر برای جنگ با مسلمانان به میدان می‌آیند. تنها راه مقابله و خنثی کردن این کینه وحدت مسلمانان است.

- آیت‌الله سیدکاظم حسینی حائری**

ای امت اسلامی، ای اهلای صبور ما در سرزمین اشغال و غصب شده! ترامپ با تمام حيله‌ها و طرح‌هایش، یک شیطان حيله‌گراست که با آمیختن سیاست با تجارت به‌دنبال کسب رضایت صهیونیست‌های ذلیل است و آنچه وعده داده، چیزی جز فریب نیست.

ما این معامله را اهانت به قدس شریف، خواری و ذلت ملت ما در فلسطین، حذف حق بازگشت فرزندان فلسطین، خلع سلاح مقاومت، گسترش اراضی اشغال شده و سلطه صهیونیست‌ها بر کرامت ملت فلسطین می‌دانیم.

- آیت‌الله عیسی‌قاسم رهبر نهضت بحرین**

معامله ننگین، ذلت‌بار و خائنانه موسوم به معامله قرن یکی از معامله‌های بسیار زشت و خطرناکی است که از سوی محور شرارت به رهبری آمریکا و رژیم صهیونیستی تولیدشده و هویت و موجودیت امت اسلام را هدف قرار می‌دهد.

مشارکت برخی دولت‌ها، مؤسسات و افرادی از فرزندان این امت در این معامله، ننگ بسیار بزرگی است و مشارکت در آن به معنی اعلام مقابله صریح با امت ما و بیانگر موضع خصمانه و آشکار آن است که می‌تواند به بی‌اعتمادی نسبت به تمام کسانی که در این معامله مشارکت داشتند، منجر شود.

- آیت‌الله یزدی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم**

آمریکاتلاش می‌کند با این طرح شوم، هویت تاریخی بیت المقدس به‌عنوان شهر مقدس ادیان ابراهیمی را تغییر دهد و آن را به شهری صهیونیستی و پایتخت غاصبان فلسطین تبدیل کند. این طرح بی‌اساس برخلاف همه قطعنامه‌های سازمان ملل، شهرک‌های نامشروع را به‌عنوان بخشی از خاک رژیم صهیونیستی غاصب و خون‌ریز به‌شمار می‌آورد. خطرناک‌ترین بخش این طرح خیانتانه، خلع سلاح مقاومت به‌عنوان حافظان و مدافعان عزت و کرامت فلسطین است تا از این طریق هویت، ملیت و سرزمین این ملت مظلوم را از میان بردارند.

به‌رغم تلاش‌های بی‌وقفه رژیم آمریکا و صهیونیست‌ها و جبهه استکباری در طول سالیان گذشته، مردم مسلمان فلسطین همواره در برابر‌تهیدهای هویت، سرزمین و ملیت خود مقاومت کرده‌اند. امروز مردم مظلوم فلسطین و همه جریان‌های سیاسی آن دریافته‌اند که رژیم جنایتکار آمریکا و جبهه استکباری هیچ‌گاه می‌انجی نبوده؛ بلکه خود پدیدآورنده صهیونیسم و شریک و عامل جنایت‌های آن در سراسر جهان وازجمله در فلسطین اشغالی است. اکنون با این تجربه گران‌بها، به حول و قوه الهی ملت عزیز فلسطین و مسلمانان جهان طرح آمریکایی موسوم به معامله قرن را با طراحان و همراهان آن به زیاله‌دان تاریخ خواهند انداخت.

جامعه مدرسین حوزه علمیه قم با محکوم کردن طرح سراسر ظالمانه معامله قرن بر لزوم یاری مردم فلسطین تأکید می‌کند و از همه ملت‌های مسلمان و دولت‌های اسلامی می‌خواهد به یاری مجاهدان جبهه مقاومت بشتابند. بحمدالله هم‌گرایی بی‌سابقه مسلمانان پایان اشغال و غصب فلسطین و پاک‌سازی همه سرزمین‌های اسلامی از لوث وجود جنایت‌کاران و برقراری امنیت و برادری در اقالیم اسلام را نوید می‌دهد.

- آیت‌الله اعرافی مدیرحوزه‌های علمیه**

معامله قرن زشت‌ترین واژه و پلشت‌ترین طرح قرن است که طراحان آن تروریست‌های جهانی و خون آشمانان عالم‌اند واینک آزادگان و آزادی‌خواهان جهان، امت اسلام، محور مقاومت و فلسطین قهرمان در برابر آزمون‌ی بزرگ قرار گرفته‌اند و باید طرحی نو در میدان مقابله با این توطئه خطرناک درآفکنند. معامله قرن یعنی به مسلخ بردن ارزش‌های انسانی و تعرض به کرامت امت اسلام، فلسطین قهرمان و مظلوم که سکوت در برابر آن از هیچ‌کس و یا مقام و نهادی پذیرفته نیست.

روشنایی از این طرح شروانه و همین‌طور حرکت تروریستی اخیر و به شهادت رساندن سیهبد دلّاور و شهید سلیمانی و مجاهد سرافراز شهید ابومهدی المهندس و هم‌زمان آنان و صدها پرونده سیاه دیگر از سوی دولت پیمان‌شکن آمریکا همگی نشان‌دهنده شکست گفت‌مان مذاکره و سازش با مستکبرانِ چون آمریکا و به‌ویژه رئیس جمهور تروریست آن است.

حوزه‌های علمیه و بزرگان آن این اقدام ستمگرانه را محکوم وامت اسلام و محور مقاومت و فلسطین قهرمان را به ایستادگی در برابر آن و مقابله همه جانبه با رژیم صهیونیستی و دولت‌ها را به کنار نهادن گفت‌مان مذاکره و



- تجمع علمای مسلمان لبنان**

تجمع علمای مسلمان لبنان در واکنش به رونمایی معامله قرن توسط دونالد ترامپ، گفت: اولاً: آنچه رئیس‌جمهور آمریکا، معامله قرن نامیده، در حقیقت سرقت قرن است و واکنش به آن تنها با مخالفت و محکوم کردن آن کافی نیست، بلکه باید در تمامی اراضی فلسطین اعلام مبارزه مسلحانه شود تا این سرزمین به‌طور کامل آزاد شود و صهیونیست‌ها حتی در یک وجب آن حضور نداشته باشند.

دوم: آمریکا شریک رژیم صهیونیستی در اشغال فلسطین است و آمریکا تلاش می‌کند تا به صورت همه‌جانبه از این اشغالگری حمایت کند و برای جلوگیری از اتحاد اعراب و مسلمانان برای مبارزه با صهیونیست‌ها وارد جنگ می‌شود، لذا ما باید با این دولت به‌عنوان دشمن برخورد کرده و با آن مقابله کنیم.

سوم: شاخه‌های فلسطینی و تشکیلات خودگردان را به تشکیل جلسه فوری برای اتخاذ تصمیمات لازم و متناسب با این خطر بزرگ و کنار گذاشتن اختلافات حزبی و تشکیل اتاق عملیات مشترک سیاسی، رسانه‌ای، امنیتی و نظامی برای آزادی کامل فلسطین و سرنگونی معامله قرن دعوت می‌کنیم. چهارم: تشکیلات خودگردان باید از تمامی توافق‌نامه‌هایی که با رژیم صهیونیستی به امضا رسانده خارج شود و هماهنگی امنیتی را لغو کند.

پنجم: ملت‌های عربی، به‌ویژه در کشورهایی که با رژیم صهیونیستی روابط دارند، با حضور در میدان‌ها خواستار خروج از این توافق‌نامه‌ها و ارائه حمایت از مقاومت فلسطین شوند.

- رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین**

رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین در واکنش به طرح معامله قرن، آن را غیراجرایی توصیف کرد و گفت: این‌گونه نیست که تمام حقوق ما برای فروش و سازش باشد و این معامله قرن، معامله‌ای است که قابل اجرا نیست و ملت فلسطین آن را به زیاله‌دان تاریخ خواهند انداخت؛ همان‌گونه که تمام توطئه‌های سازش با رژیم صهیونیستی چنین سرنوشتی داشته‌اند.

محمود عباس ادامه داد: معامله قرن ریشه در قرارداد "بالفور" انگلیس و آمریکا دارد و از این‌رو عاقبتش نیز همانند همان پیمان خواهد بود و از سوی دیگر تمام توطئه‌های حذف مسئله فلسطین سرنوشتی جز نابودی و شکست ندارند و کسی نمی‌تواند ما را به آن ملزم کند.

- حزب‌الله لبنان**

دولت آمریکا پس از ده‌ها سال حمایت از دشمن اشغالگر و جنایت‌های آن‌ها در حق ملت‌های عربی، امروز به متجاوزان جایزه‌ای داد که براساس آن حق تاریخی و شرعی ملت فلسطین نادیده گرفته می‌شود و اگر خیانت و تبنانی برخی نظام‌های عربی که در این توطئه شریک هستند نبود، این توطئه حاصل نمی‌شد و ملت‌های اسلامی که به فلسطین ایمان دارند هیچ‌گاه حاکمانی را که به خاطر تاج و تخت خود به شهدا و ملت‌های منطقه خیانت کردند نخواهند بخشید.

گفتنی است، هم‌چنین، وزارت امور خارجه روسیه، تزکیه و آلمان نیز در واکنش به اعلام معامله قرن از سوی ترامپ، آن را محکوم کردند.

بنابراین ما ملت‌های امت عربی و اسلامی خود را برای تظاهرات میلیونی در جمعه آینده ۳۱ ژانویه فرا می‌خوانیم که این تظاهرات بیانگر خشم و مخالفت آن‌ها با این توطئه نفرت‌انگیز و حامیان آن است.

ما پیش از این نسبت به عواقب عادی‌سازی با رژیم صهیونیستی غاصب و استقبال از یهودیان غاصب در کشور و سرزمین پاکمان هشدار داده بودیم و امروز نیز تأکید می‌کنیم آل خلیفه نه تنها اقدام به عادی‌سازی با اشغالگران صهیونیستی می‌کند بلکه مزدوران تانیاهاو و ترامپ هستند که بایستی هم همین‌گونه رفتار کنند.

- دبیرکل مجلس وحدت مسلمین پاکستان**

استعمار به‌نام امنیت در تلاش برای تقسیم فلسطین و تحویل دادن آن به رژیم جعلی رژیم صهیونیستی است. امت اسلامی در برابر این جنایت بزرگ آمریکا ساکت نخواهند ماند، چون برای مسلمانان قبیله اول بسیار مقدس و مهم است و تسلط صهیونیست‌ها بر آن را هرگز قبول نخواهند کرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین ناصر عباس جعفری در ادامه گفت: آرزوی به رسمیت شناختن رژیم صهیونیستی توسط فلسطین هیچ‌وقت محقق نخواهد شد، تسلط رژیم صهیونیستی بر شرق بیت‌المقدس در واقع برای حفظ منافع صهیونیست‌ها است که هرگز محقق نخواهد شد.

- رهبر شیعیان پاکستان**

حجت‌الاسلام والمسلمین سید ساجدعلی نقوی رهبر شیعیان پاکستان اعلام طرح موسوم به معامله قرن از سوی رئیس‌جمهوری آمریکا را محکوم کرد و گفت: فلسطین به‌عنوان قبیله اول مسلمانان، میراث جهان اسلام است و مسلمانان باید برای کمک به ملت فلسطین جهت دستیابی به حقوق خود وارد میدان شوند.

وی تأکید کرد: طرح صلح ترامپ هیچ اعتبار و اهمیتی نزد امت اسلامی نداشته و نخواهد داشت؛ زیرا ترامپ با اجرای معامله قرن به‌دنبال تنش جدید در منطقه مبنی بر رودررویی موافقان و مخالفان این طرح است.

- شورای کلیساهای خاورمیانه**

دبیرکل شورای کلیساهای خاورمیانه مخالفت قاطع خود را با معامله قرن اعلام نمود و تأکید کرد: فلسطین مسئله حق یک ملت است و کسی حق ندارد با این مسئله معامله کند، زیرا این‌گونه سازش‌ها باعث از بین رفتن جوهر مبارزه ملت فلسطین برای برپایی کشور فلسطین به پایتختی قدس می‌شود و حق بازگشت آوارگان فلسطینی را نیز از بین می‌برد.

در بیانیه نریا بعلعلائی ضمن تصریح به این‌که شورای کلیساهای خاورمیانه هم‌چون همیشه حامی مبارزه ملت فلسطین است و وجدان‌های جهان را به بیداری برای پایان دادن به ظلم و گرفتن حق مظلومان دعوت می‌کند، آمده است: وقت آن فرا رسیده که صلح محقق شود، اما صلحی که برپایه عدالت و به دور از طرح‌های یکسوزگانه باشد.

- رئیس مجلس اعلاای اسلامی شیعیان لبنان**

آیت‌الله عبدالامیر قیلان رئیس مجلس اعلاای اسلامی شیعیان لبنان در بیانیه‌ای گفت: تا زمانی که در امت ما مردان مقاومت و ملت‌های اینارگر که در برابر ظلم تسلیم نمی‌شوند و با اشغالگری مبارزه می‌کنند، حضور دارند، سرزمین مقدس فلسطین زیر پرچم اشغالگران قرار نمی‌گیرد و پیروزی هم پیمان فلسطین خواهد بود.

وی با تأکید براین‌که هویت فلسطین ایمانی و سرزمین آن عربی، اسلامی و مسیحی است و ممکن نیست که متعلق به صهیونیستم باشد، گفت: هرراه حلی که در آن قدس پایتخت فلسطین و بازگشت اهالی آن به سرزمین خود نباشد، خیانت به دین ما، نقض حقوق ما و زیر پا گذاشتن کرامت ماست.



حال که با رهبری‌های داهیه‌انه حضرت امام ^{رحمه‌الله} و مقام معظم رهبری تاکنون ادامه پیدا کرده، اما هم حضرت امام و هم مقام معظم رهبری روی این مسئله تاکید داشتند و دارند که اگر مردم در صحنه باشند و در صحنه باقی بمانند، انقلاب هم ادامه پیدا خواهد کرد و پیام آن به دنیا منتقل خواهد شد. اما اگر روزی به هردلیلی مردم خودشان را از صحنه نظام و انقلاب کنار بکشند طبیعتاً آن انتظار وامیدی هم که به انقلاب داریم، از دست خواهد داد.

همان‌طور که اشاره کردید در هفته‌های اخیر شرایطی در کشور پدید آمد که شاهد این همدلی و حضور مردمی در صحنه بودیم، مخصوصاً بعد از شهادت سردار شهید حاج قاسم سلیمانی و آن تشییع بسیار باشکوه که حقیقتاً یک خیرش انقلابی و به تعبیر مقام معظم رهبری، يوم‌الله بود. این صحنه عظیم نشان داد که رابطه مردم با انقلاب و نظام اسلامی و رابطه مردم با خدمت‌گزاران نظام اسلامی و کسانی که خدمت خالصانه انجام می‌دهند، یک پیوند عمیق است. این حضور باشکوه که برای دنیا مایه بهت و ناباوری بود، نشان دهنده همین نکته بود که رابطه مردم با انقلاب یک رابطه عمیق، ژرف و ناگسستنی است.

بنابراین مردم صاحبان اصلی این انقلاب هستند و چنانچه اگر حادثه‌ای انقلاب و کشور را تهدید کند، همه مردم با سلایق مختلف در میدان حضور پیدا می‌کنند.

مهم‌ترین چیزی که برای حفظ رابطه مردم با انقلاب نیاز داریم این است که بتوانیم اعتماد مردم را جلب کنیم. این مردم همان مردمی هستند که با امام و مقام معظم رهبری و شهدا عهد و پیمان بستند و تا آخر هم پای این عهد و پیمان باقی خواهند ماند. اما این ما هستیم که در وعده‌هایی که به مردم می‌دهیم، باید صادقانه عمل کنیم. مردم توقعات و انتظاراتی دارند که مسئولان انقلاب باید برای برآورده ساختن آن‌ها، بیشتر تلاش کنند. در حقیقت همه ما باید خود را در غم و شادی مردم شریک بدانیم. به این ترتیب اعتماد مردم به مسئولان حفظ خواهد شد و در صورت تمام توطئه‌هایی هم که دشمنان علیه انقلاب برنامہ‌ریزی می‌کنند و همه تهدیدات آن‌ها، نقش برآب می‌شود.

بنابراین فراموش نکنیم که حامی اصلی انقلاب و نظام، بعد از عنایات و امدادها و توجهات الهی و رهبری مقام معظم رهبری، خود مردم هستند. این مردم چهل سال است که با وجود همه سختی‌ها، تحریم‌ها، تهدیدها، جنگ‌ها و فشارها هم‌چنان پای انقلاب ایستاده‌اند. این فراز و نشیب‌هایی که احیاناً گاهی به خاطر عملکرد و ضعف‌های داخلی و گاه به خاطر فشارها و توطئه‌های دشمنان خارجی به وجود می‌آید، در مقابل اراده ملت ایران ناچیز است و ان شاءالله غلبه و پیروزی نهایی با ملت عزیزورشید ایران خواهد بود.

در زمان ثبت‌نام حداقل یک و حداکثر پنج مرکز یا مدرسه فقهی را از میان مراکز و مدارس فقهی که نام آن‌ها در لیست مندرج در دفترچه راهنمای آزمون ذکر گردیده است، انتخاب نماید؛ لذا لازم است داوطلبان قبل از انتخاب، ظرفیت پذیرش، شرایط خاص، برنامه‌های آموزشی، امتیازات و... اعلامی از سوی مراکز و مدارس فقهی توجه داشته باشند.

معاون آموزش حوزه‌های علمیه یادآور شد: معرفی داوطلب جهت انجام مصاحبه علمی به هر کدام از مراکز و مدارس فقهی انتخابی، منوط به کسب امتیاز لازم در آن واحد آموزشی خواهد بود و داوطلبان پس از کسب امتیاز لازم در مصاحبه علمی، سوابق تحصیلی و صلاحیت‌های علمی، پژوهشی و تربیتی، در صورت دارا بودن شرایط عمومی و اختصاصی و هم‌چنین شرایط خاص مراکز و مدارس فقهی، پذیرش نهایی می‌شوند.

حجت‌الاسلام والمسلمین رستم‌نژاد با اشاره به نحوه طرح سئوالات و منابع آزمون، خاطرنشان ساخت: سئوالات به صورت چهار گزینه‌ای و تشریحی بوده و برای سئوالات چهار گزینه‌ای نمره منفی لحاظ می‌گردد و منابع آزمون کتبی و مصاحبه علمی نیز شامل " صلاۀ، صوم، بیع، نکاح و طلاق)"؛ " اصول (برای دوره بلند مدت، کتاب اصول مطلق و کتاب حلقات و برای دوره کوتاه مدت، کتاب الوسیط)" و "هوش و اطلاعات عمومی" می‌باشد.

مهم‌ترین چیزی که برای حفظ رابطه مردم با انقلاب نیاز داریم این است که بتوانیم اعتماد مردم را جلب کنیم. این مردم همان مردمی هستند که با امام و مقام معظم رهبری و شهدا عهد و پیمان بستند و تا آخر هم پای این عهد و پیمان باقی خواهند ماند. اما این ما هستیم که در وعده‌هایی که به مردم می‌دهیم، باید صادقانه عمل کنیم. مردم توقعات و انتظاراتی دارند که مسئولان کشور باید برای برآورده ساختن آن‌ها، بیشتر تلاش کنند. در حقیقت همه ما باید خود را در غم و شادی مردم شریک بدانیم. به این ترتیب اعتماد مردم به مسئولان حفظ خواهد شد و در آن صورت تمام توطئه‌هایی هم که دشمنان علیه انقلاب برنامہ‌ریزی می‌کنند و همه تهدیدات آن‌ها، نقش برآب می‌شود.

اسلامی دیگر منحصربه ایران اسلامی نیست، حرکتی است که باید بتواند جوامع مختلف را تحت تأثیر خود قرار دهد. بنابراین برای رسیدن به آن، لازم است بسترها و زمینه‌های آن را در داخل ایران اسلامی به عنوان الگوفراهم کنیم تا برای کل جهان اسلام جاذبه ایجاد شود و اگر چنان شرایطی ایجاد شد، حرکت به سوی تمدن اسلامی نیز آغاز می‌شود که البته زمینه‌های آن را کاملاً احساس می‌کنیم، گرایش‌هایی که امروز در جبهه مقاومت دیده می‌شود و این همراهی و همدلی که بین مردم کشورهای منطقه احساس می‌کنیم، ناشی از همین جاذبه است. نمونه آن را می‌توان در تشییع باشکوه پیکر مطهر شهید سلیمانی در عراق و ایران و برپایی مراسمات مختلف در کشورهای منطقه مشاهده کرد. بنابراین افق را برای آینده روشن، باز و درخشان می‌بینیم. همان‌گونه که رهبر عزیزانقلاب هم در بیانیه گام دوم به‌خوبی ترسیم کردند و اشاره داشتند اگر شرایط فراهم بشود ما انشاءالله بتوانیم شاهد عصر ظهور باشیم که در حقیقت تمدن واقعی اسلامی، زمانی است که ظهور حضرت تحقق پیدا کند.

ه شما به تشییع باشکوه سردار شهید سلیمانی اشاره کردید که اوج همدلی و همراهی مردم بود، بفرمایید با توجه به مصادیق متعدد این همدلی مردم و نظام در طول چهل سال گذشته از جمله انتخابات، راهپیمایی‌ها و مراسمات مختلف، اکنون رابطه مردم و نظام اسلامی چگونه است و برای حفظ این پیوند مردمی چه باید کرد؟

■ واقعیت مطلب این است که انقلاب اسلامی در عین

آیت‌الله حسینی بوشهری

حضور دائمی مردم در صحنه ضامن بقای انقلاب است

مهم‌ترین چیزی که برای حفظ رابطه مردم با انقلاب نیاز داریم، این است که بتوانیم اعتماد مردم را جلب کنیم. این مردم همان مردمی هستند که با امام و مقام معظم رهبری و شهدا عهد و پیمان بستند و تا آخر هم پای این عهد و پیمان باقی خواهند ماند. اما این ما هستیم که در وعده‌هایی که به مردم می‌دهیم، باید صادقانه عمل کنیم. با فرا رسیدن ایام‌الله دهه فجر انقلاب اسلامی، در چهل ویکمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی روابط عمومی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم در مصاحبه‌ای اختصاصی با آیت‌الله حسینی بوشهری نایب‌رییس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، نظرات وی را درخصوص مهم‌ترین مسائل کشور و انقلاب اسلامی پرسیده که حاصل آن را در ادامه می‌خوانید:

است برسانیم.

■ **مقام معظم رهبری در بیان برخی از آسیب‌های متوجه نظام اسلامی به مواردی هم‌چون دنیازدگی، ضعف بعضی از مدیران، سستی بینش و ایمان انقلابی و اسلامی در بعضی از مسئولان و عدم اتحاد کلمه، اشاره کردند. لطفاً بفرمایید چگونه می‌توان این آسیب‌ها را از نظام اسلامی دور کرد؟**

■ مقام معظم رهبری به عنوان دیده‌بان بیدار، دائماً مسائل مختلف انقلاب را رصد می‌کنند. این یک حقیقت است که انقلاب‌های بزرگ معمولاً با مشکلاتی مواجه می‌شوند؛ گاهی به خاطر غفلت‌ها و بی‌توجهی‌ها، گاهی دنیاجویی مسئولان و گاه عملکردهای نامناسب. بنابراین این هشدارهای رهبر معظم انقلاب، مسیری را برای افراد جامعه مخصوصاً مسئولان کشور ترسیم می‌کند که غفلت نکنند و توجه‌شان را بیشتر کنند و حواسشان باشد که این اشکالات، آسیب‌هایی جدی برای نظام و انقلاب اسلامی در پی دارد. اگر خدای نکرده مسئولان ما به جای ساده‌زیستی به دنیاگرایی روی بیاورند، این قطعاً آفت بزرگی برای انقلاب اسلامی است. اگر عملکردها هم در تراز انتظارات مردم و نظام اسلامی نباشد، باز آفت بزرگی است. من فکر می‌کنم روشنگری رهبر معظم انقلاب، توجه هرچه بیشتر مسئولان کشور و مطالبه‌گری مردم می‌تواند مانع بسیاری از مشکلات و نواقص کشور باشد. یعنی خود مردم دیده‌بانانی باشند که می‌توانند عملکرد و کارکرد مسئولان را رصد کنند، عبارت دیگر خود مردم با آن چراغ راهی که رهبری در مسیر اهداف انقلاب ترسیم می‌کنند، انحراف‌ها و کج‌روی‌ها را شناسایی کنند و به‌موقع در صحنه‌ها حاضر بشوند تا انشاءالله خطری انقلاب ما را تهدید نکند. به هرحال همان‌طوری که مقام معظم رهبری هم فرمودند خطرات پیش روی ما جدی است و اگر درست و به‌موقع به آن‌ها رسیدگی نشود، گریبان کشور را می‌گیرد.

■ **در بحث تکمیل زنجیره تمدن اسلامی از مفاهیمی چون انقلاب اسلامی، نظام اسلامی، دولت اسلامی، جامعه اسلامی و تمدن اسلامی نام برده می‌شود. به نظر حضرت‌عالی اکنون در کدام مرحله هستیم؟**

■ ما هنوز تا تمدن اسلامی فاصله بسیار داریم. البته گام‌های زیادی را در این مسیر برداشته‌ایم. به هرحال در این کشور انقلابی باشکوه و پر عظمت شکل گرفته، دولتی اسلامی تشکیل شده که البته خود این دولت هم با دولت آرمانی اسلامی فاصله دارد. به هرحال در این مسیر، برای رسیدن به تمدن اسلامی کارهای زیادی انجام شده اما برای رسیدن به آن قله اصلی و اساسی یعنی تمدن اسلامی مطلوب و مورد نظر اسلام، نیاز به حرکت شبانه‌روزی داریم تا جامعه را آماده تحقق آن بکنیم. چون تمدن

ه از آستانه چهل و یکمین سالگرد شکوهمند

انقلاب اسلامی قرار داریم. انقلابی که با رهبری امام خمینی و همراهی مردم ایران بر استبداد داخلی و استکبار جهانی پیروز شد. یکی از ارکان انقلاب، روحانیت و حوزه‌های علمیه بودند که در رأس آن‌ها یک فقیه و مرجع دینی قرار داشت. بنابراین شکی نیست که ادامه مسیر انقلاب هم تا حدود زیادی به بیداری و هوشیاری حوزه‌های علمیه بستگی دارد. به نظر حضرت‌عالی، امروز حوزه‌های علمیه و روحانیت در بیان و تشریح صورت و سیرت نظام اسلامی و تبیین ارزش‌ها و کفتمان انقلاب اسلامی، چه نقشی دارند؟

■ همان‌طور که اشاره کردید، حوزه‌های علمیه و روحانیت در حقیقت از منادیان اصلی انقلاب بودند. آن روزی که امام ^{رحمه‌الله} تنها بود و یاران کمی هم در کنار او بودند، آن روزی که فریاد رسای امام ^{رحمه‌الله} در مقابل طاغوت بلند شد، همین بزرگان و روحانیت و طلاب حوزه‌های علمیه بودند که به ندای ایشان لبیک گفتند. بعد هم به تدریج اقشار دیگر جامعه در کنار امام و روحانیت قرار گرفتند. در حقیقت روحانیت، مفاصد دستگاه طاغوت را برای مردم روشن‌گری کردند و مردم را وارد صحنه کردند. مخصوصاً در آن دورانی که سایه سنگین ساراک و نظام طاغوت به‌گونه‌ای بود که کسی جرئت نمی‌کرد سخنی بگوید. چون کمترین نظر مخالفی علیه رژیم پهلوی، باعث زندانی شدن، تبعید و شکنجه می‌شد. در چنان شرایطی امام راحل تاپوها را شکستند و با فریاد رسای خود، دل‌های مردم را بیدار کردند. ایشان هراس و ترس را از دل‌های مردم برداشتند، به مردم روحیه خودباوری و اعتماد به نفس دادند، به مردم جرئت و شهامت دادند، در نتیجه مردم هم به صحنه آمدند و بالاخره انقلاب اسلامی پیروز شد. در این مسیر قطعاً روشنگری روحانیت در کنار سایر دلسوزان انقلاب از مراکز علمی و دانشگاهی مؤثر بود. بعد از پیروزی انقلاب هم روحانیت همراه و یاور انقلاب بود و هم‌چنان شاهدیم که حوزه‌های علمیه و روحانیت در سنگرهای مختلف کنار نظام اسلامی ایستاده‌اند.

البته بعد از پیروزی انقلاب اسلامی طبعاً دشمنان ما توطئه‌های مختلفی برای ضربه زدن به انقلاب یا جدایی روحانیت از انقلاب طراحی و اجرا کردند و هنوز هم مشغول توطئه هستند اما کسانی که در این میدان ایستاده و به روشنگری می‌پردازند و توطئه‌های دشمنان را خنثی می‌کنند و هم‌چنان حامی جدی انقلاب اسلامی و نظام اسلامی هستند، همین حوزه‌های علمیه و روحانیت عزیز هستند و انشاءالله امیدواریم به عنوان یک رسالت اصلی و اساسی، این راه را ادامه بدهند تا بتوانیم این انقلاب مقدس را به دست صاحب اصلی‌اش که حضرت بقیةالله‌الاعظم روحی و ارواح‌العالَمین لثراب مقدمه الفداء

واکنش آیت‌الله‌العظمی سیستانی نسبت طرح ظالمانه آمریکایی صهیونیستی در مورد فلسطین اشغالی

مخالفت قاطع با معامله ننگین قرن

به گزارش خبرگزاری حوزه، متن بیانیه حضرت آیت‌الله سیستانی که توسط حجت‌الاسلام و المسلمین شیخ عبد المهدی الکربلانی نماینده این مرجع تقلید ۱۱بهمن در خطبه‌های نماز جمعه کربلا در حرم مطهر امام حسین ^{علیه‌السلام} ایراد شد، به این شرح است:



چهار ماه از آغاز جنبش مردمی خواهان اصلاحات و رهایی کشور از لوٹ فساد و ناکامی که مؤسسات و اداره‌های دولت را فراگرفته، گذشت و در طی این مدت خون بسیاری انسان‌های بی‌گناه ریخته شد و هزاران نفر مجروح شده و آسیب دیدند و هم‌چنان اینچا و آنچا درگیری‌هایی به وجود می‌آید که منجر به قربانی شدن بیشتر، انسان‌های بی‌گناه می‌شود.

آیت‌الله سیستانی بار دیگر استفاده از خشونت علیه تظاهرات کنندگان مسالمت‌آمیز و آنچه از عملیات ترور و ربودن برخی از آنان رخ می‌دهد را محکوم کرده و قاطعانه با تلاش‌هایی که برای متفرق کردن تجمع‌ها و تحصن‌های مسالمت‌آمیز با استفاده از خشونت و زور انجام می‌گیرد، مخالفت می‌کنند. ایشان هم‌زمان تجاوز برخی به نیروهای امنیتی و دستگاه‌های دولتی و اقداماتی هم‌چون تخریب و تهدید علیه برخی از مؤسسات آموزشی و خدماتی و تمام آن‌چه باعث اخلال در امنیت شهروندان و خسارت به منافع آنان می‌شود را رد می‌کنند و هشدار می‌دهند که اینگونه اقدامات هیچ توجیهی ندارد و هرگز جایگزین مناسبی برای حضور گسترده مردمی برای فشار در جهت پاسخگویی به خواسته‌های اصلاح‌گرا نه نخواهد بود، بلکه برعکس منجر به کاهش هم‌بستگی با جنبش اعتراض‌آمیز و شرکت کنندگان در آن می‌شود.

از طرف دیگر استمرار بحران کنونی و عدم استقرار سیاسی، اقتصادی و امنیتی به مصلحت کشور و آینده فرزندان آن نیست، لذا باید با تسریع در تشکیل دولت جدید برای خروج از آن زمینه‌سازی شود و لازم است که دولت شایسته اعتماد ملت باشد و بتواند اوضاع را آرام کرده و هیبت حکومت را بازگرداند و اقدامات لازم را در جهت اجرای انتخابات آزاد و شفاف در نزدیکترین فرصت ممکن انجام دهد.

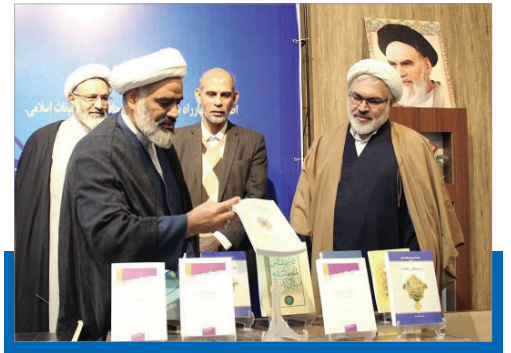
با توجه به اختلافاتی که در میان قدرت‌های سیاسی از اقشار مختلف مشاهده می‌شود و تضادی که در دیدگاه‌های آنان در خصوص اولویت‌های مرحله آینده وجود دارد و ناتوانی آنان در توافق بر اجرای اصلاحات ضروری که بیشتر شهروندان خواهان آن هستند و کشور را در معرض خطرات و مشکلات بیشتری قرار می‌دهد، بنابراین رجوع به صندوق‌های رأی‌گیری برای تعیین آن‌چه ملت خواهان آن است، گزینه مناسبی در وضع کنونی است. لذا باید در اجرای انتخابات زودهنگام تسریع شود تا ملت سخشش را بگوید و مجلس نمایندگان آینده که نشأت گرفته از اراده آزاد ملت است، مسئول انجام اقدامات ضروری در جهت اصلاح و تصویب تصمیم‌های سرنوشت‌سازی است که آینده کشور را تعیین می‌کند، به‌ویژه در خصوص حفظ حاکمیت و استقلال کشور در تصمیم‌گیری سیاسی و وحدت اراضی و ملت آن.

در پایان، آیت‌الله سیستانی به‌شدت طرح ظالمانه‌ای که اخیراً برای مشروعیت دادن به اشغال‌گری بیشتر در اراضی غصب شده فلسطینی رونمایی شد را محکوم کرده و بر حمایت خود از ملت فلسطین در تمسک به حق خود در بازپس‌گیری اراضی اشغالی و برپایی دولت مستقل فلسطین تأکید می‌کنند و اعراب، مسلمانان و تمامی آزادگان جهان را به حمایت از آن دعوت می‌نمایند.

خبر

رونمایی از درس‌نامه اخلاق آیت‌الله العظمی مظاهری

همزمان با افتتاح اولین نمایشگاه دستاوردهای پژوهشی و فناوری دفتر تبلیغات اسلامی اصفهان، از درس‌نامه اخلاق حضرت آیت‌الله مظاهری رونمایی شد.



به گزارش خبرگزاری حوزه از اصفهان، اولین نمایشگاه دستاوردهای پژوهشی و فناوری دفتر تبلیغات اسلامی اصفهان، ۱۳بهمن با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین نجف لک‌زایی با حضور رئیس پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، شورای پژوهشی این پژوهشگاه و اعضای پژوهشکده الهیات و خانواده دفتر تبلیغات اسلامی اصفهان، افتتاح شد.

در این نمایشگاه که آثار انتشار یافته یکسال گذشته در معرض نمایش عموم قرار گرفته بود، درس‌نامه اخلاق آیت‌الله‌العظمی مظاهری که با تلاش پژوهشکده الهیات و خانواده دفتر تبلیغات اسلامی اصفهان منتشر شده است، رونمایی شد.

برخی پیرامون نوا‌میس طبیعی و قواع‌دی که در عالم وجود، دانشمندان از راه استقرا و آزمایش‌هایی کشف کرده‌اند مبالغه می‌نمایند و برنامه‌ای را که هر موجود به حسب نوع و آنچه دیده شده در پیدایش و بقا و زوال طی می‌کند، غیر قابل تغییر شمرده و حرکات و حوادث را به‌طور مکانیسم تحت تأثیر این نوا‌میس بدون قصد و هدف پنداشته و به همان الفاظ ناموس، قاعده و سنت طبیعی، دل خوش کرده و از توجه به خدای آفریدگار منصرف شده‌اند. اینان در این همه نظامات و هماهنگی‌های محیّرالعقول که حتی در بین نوا‌میس گوناگون برقرار است، هیچ‌گونه توجیه و تفسیری جز جهل به حقیقت، اگر معترف به جهل خود باشند و از مرکب غرور علمی پیاده شوند، ندارند.

علوم تجربی و طبیعی، پاسخ درست و اطمینان بخشی به این پرسش هائی دهد:

آیا در عالم طبیعت ناموس، تخلف ناپذیری به‌طور مطلق وجود دارد؟ آیا هر چه ذاتی اشیا شناخته شده، ذاتی آن‌هاست؟ و در شناخت ذاتیات کاینات طبیعی، به تجربه و استقرای صد‌رصد می‌توان اعتماد کرد؟ و آزمایش واستقرا برای کشف ذاتیات اشیای مادی، یقین‌آوراست؟ آیا نوا‌میس به همین تعداد است که دانشمندان در رشته‌های مختلف علوم بر آن اطلاع یافته‌اند و نوا‌میس و قواعد دیگری که بسا مانع از تأثیر کامل این نوا‌میس باشد، وجود ندارد؟

آیا ذاتیات اشیای طبیعی همین هاست که کشف شده؟ اگر برخی از چیزهایی که محتمل است، موانع دائمی ظهور ذاتیات اشیا باشند نبود، ذاتیات اشیای طبیعی، طور دیگری شناخته نمی‌شدند؟

آیا قانون جاذبه عمومی نیوتن که می‌گوید: «هر دو جسم مادی که دارای جرم‌های مختلف می‌باشند و به فاصله معینی از یکدیگر قرار گرفته‌اند به نسبت مستقیم حاصل ضرب دو جرم و به نسبت معکوس مجذور فاصله‌شان یکدیگر را جذب می‌کنند» حقیقتش چیست؟

آیا آنچه هست و نوا‌میزی که برقرار است باید چنان باشد؟ مثلاً همین قانون که «از دو جرم هر کدام سنگین‌تر است جاذب جرم دیگری‌است» باید چنین باشد؟ و چون باید چنین باشد می‌گویند «هر جرم سنگین، جاذب جرم سبک است»؟ یا فقط طور وجود هر جرم با جرم دیگر و ارتباط آن‌ها را با یکدیگر این‌گونه یافته‌اند؟ گمان نمی‌کنم کسی بگوید باید این چنین باشد و بتواند محال نبودن وضع دیگر، حتی عکس این وضع کنونی را انکار کند.

با نظریه نشو و ارتقا و نوا‌میس چهارگانه‌ای که می‌گویند (به فرض این‌که آن‌ها صحیح باشند) آیا باید چنین باشد؛ یعنی انواع، باید به سوی تکامل بروند یا عکس آن هم امکان داشت؟ که بعضی از انواع یا تمام آن‌ها به سوی نقص بروند یا هر نوع همواره ثابت باشد؟ علوم تجربی و طبیعی نمی‌تواند جواب دهد که باید چنین باشد؛ فقط اگر کسی نظریه تحول و تطور را بپذیرد، بیشتر از این نمی‌تواند بگوید که چنین هست و غیر از این نیست؛ پس هیچ ناموسی وجودش بالذات ثابت نیست و مثل هر پدیده مادی، ممکن است باشد و ممکن است نباشد.

حال آیا چگونه شده است که این گونه‌اش پیدا شد و طور دیگر اتفاق نیفتاده؟ پرسشی است که مادی نمی‌تواند به آن پاسخ دهد؛ چون او لزوم وجود یک نظام متقن و استوار را در عالم طبیعت نمی‌تواند ثابت کند؛ زیرا قصد و هدفی را در عالم ماده قایل نیست و کاینات را به قدرت ذات حکیم و علیم خدا مستند نمی‌سازد تا نظام حاکم بر آن را تم و اکمل نظام‌ها بداند.

ولی الهی و موحد می‌گوید که این عالم و این مخلوقات و وجود این انسان باید چنین باشد؛ زیرا او مبدأ آفرینش را اراده خدا می‌داند و معتقد است که در خلقت، قصد و هدف وجود دارد و آنچه هست باید چنین باشد و موجودی مثل انسان بر حسب حکمت و مصلحت ال‌هی باید چنین آفریده شود که اگر چنین که هست آفریده نمی‌شد، چیز دیگری بود و انسان آفریده نشده بود و نقض غرض لایم می‌گشت، به فرموده محقق بزرگ اسلام، خواجه طوسی ^{رحمه}: جز حق، حکمی که حکم را شاید نیست

حکمی که زحکم حق برون باشد نیست هر چیز که هست آن چنان‌می‌باید ـ وان چیز که آن چنان نمی‌باید نیست مادی نمی‌تواند بگوید باید باشد و باید چنین باشد و باید آفریده شود و باید چنین آفریده شود؛ فقط می‌تواند بگوید چنین هست، چنین هست غیر از این است که چنین باید باشد. به علاوه، از بیان علت این‌که چرا چنین هست نیز عاجز‌است و نمی‌تواند بگوید این نوا‌میس، کور و کربلدون این‌که قصد و شعوری داشته باشند و همدیگر را دیده باشند و فراری گذاشته و انجمنی تشکیل داده باشند، چگونه با هم هماهنگ شده و این عالم را رهبری می‌کنند؟!

این نوا‌میس، چگونه به‌طور استقلال از چه وقت، مؤثر در حوادث طبیعی شدند و چرا با این‌که فرض این است که وجود آن‌ها وجوب و لزوم ندارد، وجود یافتند؟ و چگونه این نظامات و قواعد، خود به خود حاکم بر عالم طبیعت شدند و از کی تشریف آوردند؟ چون اشیا ـ چنان که گفته شدـ بالذات اقتضای این نوا‌میس را ندارند.

کدام یک از این نوا‌میس، ثابت هستند؟ و اصلاً چگونه می‌توان با اتکای به علوم تجربی و طبیعی، ناموس و قاعده‌ای را ثابت و تخلف‌ناپذیر دانست؟ ما وقتی شینی را موجود می‌بینیم فقط می‌توانیم به‌طور جزم بگوییم که مقتضی و تمام شرایط و عدم تمام موانع آن فراهم شده تا وجود پیدا کرده است؛ اما هرگز نمی‌توانیم بگوییم که تمام اسباب و شرایط و موانع وجود آن را می‌شناسیم.

از این جهت، کسی نمی‌تواند خرق عادات و معجزات انبیا را به استناد آن که خلاف نوا‌میس موجود در جهان است انکار کند؛ چون نه نوا‌میس جهان به‌طور قطع شناخته

■ دوشنبه ۱۴ بهمن ۱۳۹۸ ■ ۸ جمادی‌الثانی ۱۴۴۱ ■ ۳ فوریه ۲۰۲۰



نقص علوم تجربی و طبیعی در فهم غیب

 	آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی	
در علم فیزیک به سؤالاتی می‌توان پاسخ داد که اول آن‌ها لفظ «چگونه» باشد و به اغلب سؤالاتی که در اول آن‌ها لفظ «چرا» باشد. علم فیزیک نمی‌تواند جواب بدهد.		
اسباب و حوادث طبیعی چه‌این‌که ناموس و قاعده باشد و چه خود اجسام مادی		
از نظر اسلام هیچ سبب طبیعی و غیرطبیعی‌ای فاعل مستقل نیست و هر چه هست و باشد مسخر اراده و حکم خدا و مشیت اوست.		
مادی نمی‌تواند بگوید باید باشد و باید چنین باشد و باید آفریده شود و باید چنین آفریده شود؛ فقط می‌تواند بگوید چنین هست، و چنین هست غیر از این است که چنین باید باشد.		

شده‌اند و نه انحصار نوا‌میس در اموری که علوم طبیعی کرده ثابت شده است، بلکه امکان قواعد طبیعی دیگر و نوا‌میس غیرمادی نیز ثابت و مسلم است، از طرفی، اصل وجود نوا‌میس طبیعی مورد تردید بعضی از علماست. و آنچه از آن به نوا‌میس تعبیر می‌شود غیر از نحوه وجود اشیا و اوضاع فعلی آن‌ها و ارتباطی که بین آن‌هاست چیز دیگر که وجود آن حتمی بوده و اصل باشد ثابت نیست. و علت بودن سنگینی یک، جرم در جذب جرم کوچک‌تر که آن را قانون جاذبه عمومی می‌خوانند معلوم نیست. و در عین حال، این معنایش انکار واقعیت کشف نیوتن نیست بلکه تردید در مادی بودن قوه جاذبه و فاعل بودن جرم سنگین و مؤثر بودن آن است. وگرنه هر دو جرم، این نسبت و ارتباط را که نیوتن کشف کرده با هم دارند. اما آیا نیوتن در این کشف، علت را هم کشف کرده؟ این مطلب قابل تردید است. و اگر مقصود، علت مستقل است که مثل قانون جاذبه و قوانین طبیعی فاعل باشد. به طریق اولی و به‌طور قطع غیر معقول و مورد انکار است. و تعلیل حوادث به قوانین طبیعی به طوری که هیچ هدف و قصدی در کار نباشد صحیح نیست. این است که حتی افرادی از بزرگ‌ترین متفکرین، نه فقط در ثبات نوا‌میس و وجوب آن‌ها بلکه در وجودشان نیز تردید می‌کنند و تدبیر غیبی و تسلط اراده‌ای مافوق طبیعت و ماده و امکان تخلف نوا‌میس را پذیرفته‌اند.

حتی دانشمند معروف امیل بوئرو عضو سابق مجمع علمی فرانسه کتابی به‌نام امکان نوا‌میس طبیعی نگاشته که مکرر به چاپ رسیده است.

بوئرو، در این کتاب می‌گوید: «خطاست اگر بگوییم نوا‌میس، حوادث طبیعی را رهبری می‌کنند؛ زیرا این نوا‌میس پیش از اشیا نبوده‌اند بلکه اشیا اقتضای آن‌ها را دارند.» (یعنی به عکس این‌که نوا‌میس علت حوادث طبیعی باشند نوا‌میس خودشان معلول اشیای طبیعی و از حالات آن‌ها می‌باشند و این نوا‌میس فقط بر علایق طبایع اشیا که پیش از وجود نوا‌میس بوده‌اند دلالت دارند.

تا این‌که می‌گوید: «وجود انسان را که صاحب شعور است نمی‌توان کار نوا‌میس طبیعی و فیزیولوژی دانست؛ زیرا اگر وجود انسان و کارهای او را به طبیعت نسبت بدهم کارهایی را به طبیعت نسبت داده‌ایم که از احداث و انجام آن کارها عاجز‌است.»

جان کلوندل کوئن ریاضی‌دان و شیمی‌دان می‌گوید:

«ماده نمی‌تواند خود و قوانین حاکم بر خویش را بیافریند. عمل آفرینش ناچار باید به وسیله عاملی غیرمادی صورت گرفته باشد.»

رونالد هائری پوزتر عالم فیزیک و ریاضی می‌گوید: «در علم فیزیک به سؤالاتی می‌توان پاسخ داد که اول آن‌ها لفظ «چگونه» باشد.

و به اغلب سؤالاتی که در اول آن‌ها لفظ «چرا» باشد. علم فیزیک نمی‌تواند جواب بدهد؛ مثلاً جواب سؤال «چگونه دو جسم همدیگر را جذب می‌کنند؟» را قانون جاذبه نیوتن به خوبی داده ولی جواب سؤال «چرا دو جسم همدیگر را جذب می‌کنند؟» داده نشده است، حتی جواب بسیاری

www.ofoghhawzah.com

تغییر ناپذیر نیست، خورشید و ماه و تمام مخلوقات در مسیر خود قرار دارند. و در مدارهای خود در حرکت و گردش‌اند از نظامی که برایشان مقرر شده تخلف ندارند: «وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا ذَلِكِ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ) وَ الْقَمَرُ قَدَرًا مَنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ) لَا الشَّمْسُ يَنْتَعِي لَهَا أَنْ تَنُزِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ

اراده و قدرت الهی است که این برنامه را در عالم تکوین برای مخلوقات مقرر فرموده و هر نوع نظامی را که او خواهد در آن برقرار شود، می‌شود. هم نظام را او قرار داده و هم موجودات مسخر و فرمان‌بر او در تبعیت از این نظام هستند و این نظام به اراده و سنت او ادامه دارد.

این نظام مثل خود ماده، حادث است و به‌طوری که از بعضی آیات قرآن استفاده می‌شود زمانی که خداوند می‌خواهد، تغییر می‌کند، بلکه فعل انسان نیز بر حسب مشیت و خواست الهی در تأثیر بعضی از اسباب و علل ظاهری و سرعت و کندی آن و در جلوگیری از تأثیر بعضی از اسباب و یا باطل شدن سبب مادی یک شی ء و نابود شدن آن، مؤثر است که در واقع این هم خود یکی از نوا‌میس و نظامات است که انسان با استعداد خداداد می‌تواند در نظام اسباب، وارد شود و کوشش و فعالیت بیشتر کند و بگهمد که چگونه این اسباب را می‌توان تسخیر کرد و ضمن بررسی خواص اشیا و شرایط و موانع تأثیر آن‌ها در رشته‌های مختلف علمی استاد و محقق شود؛ هر چند احاطه بر تمام عالم اسباب و مسببات برای افراد عادی و غیر مؤید من عبدالله، میسر نیست.

از نظر منطق اسلام، قواعد و نوا‌میس ثابت و تخلف‌ناپذیر، در عالم تکوین با تشريع، قواع‌دی است که عقلاً تخلف از آن محال غیر ممکن نقض غرض و خلاف لطف عدل حکمت علم قدرت و سایر صفات کمالیه خداوند متعال باشد، مانند: اعطای معجزه به انبیا، عدم تکلیف به غیر مقدور، اشتراط عصمت در انبیا و ائمه ^{علیهم‌السلام} وجود معصوم و حجت در هر عصر و دوره، افزایش نعمت به واسطه شکر، سلب نعمت به واسطه کفران، تأثیر کار و کوشش، علم و عمل در ترقی و پیشرفت مادی و معنوی و نابودی اقوام و ملل به واسطه خیانت، فحشا، طغیان و فساد. و در عالم تشريع، سنن ثابت الهی که باقی و پایدار است، مانند: احکام ثابت در تمام شرایع و مثل تمام دستورات و تعالیم عبادی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، اخلاقی، جزائی و به‌طور کلی تمام احکام اسلام در هر موضوع؛ فقط در اینجا نکته‌ای را که می‌خواستیم بیان شود همین بود که از نظریک نفر مسلمان تفاوت نمی‌کند که اسباب و علل ظاهری حوادث طبیعی، نوا‌میس باشند یا خود موجودات مادی؛ چون در هر دو صورت، کاینات، آیات و نشانی‌های خدا می‌باشند. و نوا‌میس هم مثل قانون جاذبه عمومی اگر براهین خدانشناسی مثل «برهان نظم و عنایت» را محکم‌تر نسازد و تفسیر آیاتی از قرآن مجید را راجع به حساب‌ها و اندازه‌های معلوم و معینی که در آفرینش و آسمان و زمین وجود دارد، روشن‌تر نسازد، از قدرت آن براهین به قدر سر سوزنی نمی‌کاهد.

البته از تأمل در آیات قرآن مجید استفاده می‌شود که مردم نباید چنان سرگرم توجه به اسباب مادی و نوا‌میس طبیعی شوند که خدا را که مسبب الاسباب است فراموش نمایند و از برکات یاد و ذکر او محروم گردند.

در بیشتر آیات قرآن کریم که راجع به خلقت و حوادث طبیعی است اشاراتی به اسباب، وسایط و تأثیر آن‌ها نشده است. شاید یکی برای این نکته باشد که بسیاری از اسباب و علل ظاهری را مردم می‌بینند؛ مثلاً می‌بینند که از ابن باران می‌بارد، یا آتش می‌سوزاند، یا درخت میوه می‌دهد، از این جهت چندان نیازی به توجه دادن به آن‌ها نیست. و توجه دادن به آن علل با ارجاع دادن مردم به خدا که مصلحت بزرگ و اساسی شرایع و تعلیم و تربیت انبیاست، زیاد ارتباط ندارد.

و دیگر برای این‌که بشر، تمام اشیا را نشانی‌های حق و تمام حوادث طبیعی را به او مستند بداند و خلقت‌های متعاقب و فعل و انفعالی را که علی‌الدهوم در عالم جماد، نبات، حیوان و انسان جاری است به آفرینش و تدبیر مستند بداند و دست قدرت، علم، تربیت و عنایت او را در همه چیز ببیند و این اسباب و علل ظاهری حجاب و پرده بین او و مسبب الاسباب ن‌گردد. و به معنای «الْحَوَّلُ وَالْقُوَّةُ أَلَا يَالَهُ» و «يَخْلُقُ اللَّهُ فَوْقَهُمْ أَوْقُمْ وَأَقْعُدُ» آشنا شود و از این عقیده سخیف یهود که خدا را تدبیر امور کاینات برکنار و دست بسته می‌دانند، پاک و ممتزه بماند.

توجه استقلالی به خود ماده و صورت‌ها و تبدلات آن و هم چنین نوا‌میس طبیعی، سبب می‌شود که فکر در آن‌ها تمرکز یابد و از یاد خدا بازماند و در جهنم نکتت زدالت‌های اخلاقی و مفاسد اجتماعی سقوط کند.

این همه گرفتاری‌های کنونی بشر و رواج فساد و فحشا و نامنی و نگرانی در هر رشته زندگی، مربوط به مکتب مادی‌گری و تمرکز افکار در امور مادی و فراموش کردن

آفریدگار و بی‌ایمانی به عالم غیب است.

بشیریت از برکات صفات ممتازی مثل توکل، یقین، رضا، تسلیم، نوع دوستی، امانت، آرامش روحی، کنترل طغیان شهوت و خشم، قوت و اراده و تصمیم، عواطف واقعی و به‌طور کلی از تجلیات روح انسانی محروم شده است، برای این‌که زندگی‌اش را بر اساس اصالت ماده گذارده برای ماده زحمت می‌کشد، برای ماده درس می‌خواند، درس می‌دهد، می‌چنگد، از صلح و عدالت و آزادی دم می‌زند، ستم و خیانت می‌کند، دروغ می‌گوید، دروغ می‌نویسد، کوچک و

حقیر می‌شود، به حکومت غیر خدا تن در می‌دهد، در برابر ظلم و مفرقات ظالمانه تسلیم می‌شود، تملق می‌گوید، غیر خدا را پرستش می‌کند، خون مردم را می‌ریزد، از دیگران سلب آزادی می‌نماید، جامعه را استثمار می‌کند، در برابر فردی مثل خود و کمتر و نادان‌تر از خود برای

ماده به علامت تعظیم رکوع می‌نماید، خود فروشی می‌کند و بی غیرت، بی عفت و بی تفاوت می‌شود، برای ماده از شرافت خود، از عفت زن و دختر خود می‌گذرد، مؤسسات فحشا باز می‌کند و خلاصه، خدا، معبود، مسجود و مطلوب واقعی‌اش، ماده می‌شود. عقیده توحید و ایمان به خدا و خدانشناسی، همت‌ها را بلند ساخته و بشر را از این پستی‌ها نجات می‌دهد. به زندگی‌اش روح و حقیقت می‌بخشد، نگرانی‌های روحی را بر طرف می‌سازد، فطرت بشر را زنده نگه می‌دارد و به او شخصیت می‌دهد.

هر چه محبوب واقعی و خواست فطرت بشر است از عدل، محبت، صلح‌صفا، برداری، آزادی، همکاری، پاکدامنی، نجابت، عفت، امانت، همه میوه درخت پربرکت «توحید» می‌باشد.

- آیات قرآن مجید**

در مورد این بحث و اسباب و علل حوادث طبیعی و این‌که همه مسخر اراده خداوند هستند و مسبب الاسباب اوست و اراده و مشیت اوست که آسمان و زمین را نگاه می‌دارد و نظامات نوا‌میس را برقرار داشته است و راجع به نوا‌میس ثابت عالم تکوین و تشريع و مسایل مهم دیگر نمونه‌هایی از آیات شریفه را تلاوت فرمایید و در معانی و مضامین آن دقت نمایید: «إِنَّ اللَّهَ يُسَكِّنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا وَلَئِنْ زَالَتَا أَلَأَمْتُكُنَّهَا مِنْ أَخَدٍ مِنْ يَدِهِ» خداست که آسمان‌ها و زمین را از زوال و سقوط نگاه می‌دارد و اگر زوال و سقوط کنند، کسی جز او نیست که آن‌ها را نگاه دارد.

«وَإِلَهُنَّ لَهُمُ الْاَرْضُ الْمَيْتَةُ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا خَبَأً فُوتُهُ أَكُلُوهُنَّ خَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِنْ تَحْتِهَا أَنْجَابٌ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَفَلَا يَشْكُرُونَ»

زمین مرده نشانه‌ای برای ایشان است که زنده کردیم آن را و از آن دانه بیرون آوردیم پس از آن می‌خورند و در آن باغ‌هایی از درخت خرما و انگور قرار دادیم و در آن چشمه‌های آب روان ساختیم تا از میوه آن و از آنچه که عمل دست خودشان است بخورند، آیا پس شکر نمی‌کنید؟!

«اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لَتَجْرِي الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ وَ لَتَتَّبِعُوا مِنْ قَضِيهِ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ وَ سَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَ مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيعاً مِثْنَهُ إِنَّ فِي ذَلِكِ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُفَكِّرُونَ» خداست آن‌که دریا را برای شما مسخر کرد تا در آن آشتی در آن روان شود و تا فاضل او طلب کنید و شاید که شما شکر نمایید و برای شما آنچه در آسمان

و زمین است مسخر گردانید همه از اوست به تحقیق در این، هر آینه نشانی‌هایی است برای گروهی که فکر می‌کنند.

«أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوفُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُزْءِ فَتُخْرَجُ بِهِ زُرْعَا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ أَفَلَا يُبْصِرُونَ»

آیا ندیدند که ما آب را به سوی زمین بی گیاه میرانیم پس با آن زراعتی را بیرون می‌آوریم که با آن چهار پایانشان و خودشان می‌خورند، آیا باز هم چشم بصیرت نمی‌گشایند؟!

«أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الظُّلُمُوفُفُهُمْ صَافَاتٍ وَ يَقْبِضُنَّ مَأْثِمَهُكُنَّ إِلَى الزُّحُمِ حُ إِنَّهُ يَكُنْ لَ شَىْءٌ بِتَصْوِيهِ» آیا ندیدند پرنندگان را بالای سرشان که گاه در هوا بال گسترده و گاه بال‌ها را جمع می‌کنند جز خدا آن‌ها را نگاه نمی‌دارد؟! که او به هر چیز بیناست.

از این گونه آیات، نکات دقیق و عمیق خدانشناسی توحیدی در موضوع سنن الهی و موازین ثابت تکوین و تشريع استفاده می‌شود و این گونه آیات به اسباب و قواعد طبیعی و غیرطبیعی هم که تمام، مسخر حکم و اراده خالق جهان هستند تصریح دارند، چه بسیار که هر چه تأمل و دقت انسان در این آیات باتوجه به بینات و تفسیر اهل‌بیت رسالت ^{علیهم‌السلام} بیشتر شود، حقایق عرفانی و توحیدی بر او روشن‌تر می‌شود.

- پی‌نوشت‌ها**

۱. یکی از دانشمندان می‌گوید: دانشمند در حقیقت بر عجایب ما می‌افزاید و آن را حل نمی‌کند، ستاره شناس با علم و دقت و حساب و رصدش چه کاری انجام داده؟ او آشکار کرد است که میلیون‌ها ستاره در میلیاردها سال به قوه مرکزی درجای خود باقی هستند، با مدار خود در گردش می‌باشند و قوه جاذبه در بین آن‌ها حفظ توازن کرده و اقتصاد و برخورد آن‌ها به یکدیگر مانع شده، سپس وزن خورشید و نجوم و حجم‌ها را و سرعت سیاره‌های دیگر و بعد آن‌ها را از زمین بیان می‌کند که تعجب ما را بیشتر می‌سازد. اما جاذبه چیست؟ و قوه مرکزی چگونه بدیدار گشته و این نظام دقیق چگونه به وجود آمده؟ سؤال‌هایی است که ستاره شناس از حل آن‌ها عاجز‌است(سپس از علوم دیگر مثل ژئولوژی (Geologie)، زمین شناسی، معرقه (الارضی) و حیات شناسی مثال آورده و می‌گوید): دانشمندان غیر از ظاهری‌ان عالم چیزی را شرح نمی‌دهند و بر تعجب ما می‌افزاید، از همه آنان پیرس مؤلف این کتاب پر از عجایبی که شما بعضی از عجایب آن را شرح می‌دهید و از شرح بیشتر عجایب این عاجزید، کیست؟ یا تالیف هست و مؤلف نیست؟ یا نظم هست و به وجود آورنده نظم نیست؟ آیا پدید است و بدید آورنده نیست؟ چه کس در این عالم، حیات را آفریده؟ و کیست آن عقلی که عالم را اداره می‌کند؟ چگونه می‌تواند این حقایق و عجایب طبیعت و عجایب وجود خدا ومان را توجیه و تفسیر می‌کند؟

سپس می‌گوید: آخرین نقطه‌ای که علم(علوم طبیعی و تجربی) به آن می‌رسد این است که در هدف حقایق کلامی که آن ظاهر اشیا و پاسخ از پرسش « چگونه» است. اما نصف دیگر که نصف استوار است، باطن اشیا و پاسخ از پرسش « چیست» است که علم به تمام معنا از جواب آن حتی به اندازه یک حرف عاجز‌است(حضارهٔ اسلام، شماره ۸ و ۹ سال چهاردهم). اما فطرت بشر و عقل او به تمام این پرسش‌ها جواب می‌دهد. محاطور که قرآن می‌فرماید: «وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ… رِءْىَ آيَةٍ».

۲. مخفی نماند که بحث ما در اینجا آن بحثی که بین اشاعره و دیگران درباره اسباب طبیعی بوده، نیست، زیرا آن بحث بین الهیین واقع شده، اشاعره هیچ سببی را طبیعی نمی‌دانند و می‌گویند: هر چه را ببینی که در موجود دیگر اثر می‌گذارد، اثر از خود آن موجود نیست بلکه از خداوند «الله است، مثلاً آتش می‌سوزد یا با گرم می‌کند، به هیچ وجه به تأثیر آتش نیست و آتش سوزندگی برای بلکه عادت خدا بر این جاری است که وقتی چیز قابل احتراقی را نزدیک آتش می‌زند خدا آن را می‌سوزاند. و دیگران از جمله دانشمندان شیعه می‌گویند: اسباب به اراده خدا به جعل و تسخیر الهی مؤثرند و آیات قرآن نیز بر این معنا دلالت دارند، مانند این‌ها: «اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ فَتَنْفُثُ رَحَاباً فَيَنْفِثُ فِيهَا السَّمَاءَ قُبُشاً» (روم، ۴۸)؛ «یعنی: خداست که می‌فرستد بادها را پس برمی‌انگیزد(بادها) ابر را پس می‌گستراند ابر را در آسمان چنانچه می‌خواهد، که این آیه با لطیف ترین بیان تأثیر باران در برانگیختن ابر در عین آنکه فرستادن باد و گستراندن ابر را در آسمان به خدا نسبت داده، بیان فرموده است و مثل این‌ها: «وَأَنزَلْنَا الرِّيَّاحَ لَوَاحِقَ… حِجْرًا» (۲۲) یعنی: «فرستادیم بادها را آیینستن کننده» پس در عین حالی که اسباب مؤثرند، مسبب الاسباب خداست و هر چه هست مسخر او اراده اوست. حال چه وجود نوا‌میس را ثابت دانسته، ولی مؤثر مستقل ندانیم و چه اصل وجود آن را ثابت ندانیم و فقط خود اشیا را سبب بدانیم و از آن تعبیر به نوا‌میس کنیم، بحث اشاعره و دیگران در جای خود می‌باشد.

در اینجا سخن میان موحده و مادی است که بعضی از مادیین چون می‌بینند اگر بخوانند این نظام حاکم بر عالم که آن ذوات اشیا مثل آریو باد و آتش و ماده و شعور و بی قصد نیست دهند، خرد پسند نیست، سخن خود را عوض کرده و الفاظی مثل قواعد و نوا‌میس را جلواورده و حوادث طبیعی را به ناموس و قاعده نسبت می‌دهند درحالی‌که معنا یکی است و همان طور که در متن گفته شد اصل وجود نوا‌میس، مورد تردید است. و در علم شعور و قصد، نوا‌میس و ماده تفاوتی ندارند..

۳. علی اطلال المذهب المادی، ج۱، ص ۶۴ و ۶۵.
۴. اثبات وجود خدا، ص ۲۲.
۵. اثبات وجود خدا، ص ۲۶ و ۲۷.
۶. شاید بتوان گفت که قانون جاذبه، فقط پاسخ از این پرسش است که چگونه و با کدام یک از دو جسم به سوی جسم دیگر جذب می‌شود؟ نه جواب از اینکه چگونه با کدام از دو جسم همدیگر را جذب می‌کنند(دقت فرمایید).
۶. ر.ک: علی اطلال المذهب المادی، ج۱، ص ۶۷.
۷. همان.
۸. همان.

پرس و جو



یکی از چیزهایی که بسیار سفارش شده و از نظر اسلام و مذهب حقه جعفری به آن زیاد تأکید شده است، حق برادر مؤمن است. وقتی احادیث و روایات را مطالعه می‌کنیم، اهمیت حق برادر مؤمن را متوجه می‌شویم. حدیثی در بحارالانوار منقول است که «والله انّ المؤمن لأعظم حقاً من الکعبة» (بحارالانوار ۷/۲۲۲) این خیلی عجیب است. کعبه که خانه خداوند یاد شده و در هر سال مردم به طوافش می‌روند، با این حال امام صادق علیه السلام حرمت مؤمن را از کعبه بالاتر می‌داند. وقتی مؤمن این قدر ارزش و احترام دارد، چه‌طور می‌شود که انسان جرأت کند که سوءظن به او پیدا کند و به دنبال آن توهین کند و تهمت بزند.

ماطلبه‌ها که شاگرد مکتب آن امام هستیم، نباید فرمایشات امام صادق علیه السلام را فراموش کنیم و با مشاهده کوچک‌ترین قرینه سوءظن پیدا نمائیم؛ مثلاً شخصی را در خیابان می‌بینیم که با زنی صحبت می‌کند، با این‌که دوا احتمال دارد؛ یک احتمال این‌که از محارمش است و احتمال دیگر این‌که نعوذ بالله اجنبیه باشد، ولی این درست نیست که ما احتمال اول را رها کنیم و سوءظن پیدا کنیم. امیرالمؤمنین علیه السلام می‌فرماید: «ضع امر أخیک علی احسنه»؛ (کافی ۲/۳۶۶) یعنی فعل برادر دینی‌ات را حمل بر احتمال بهتر کن و بگو این خانم محرمش است، نه این‌که حمل بر فساد کنی و بگویی: این آدم فاسد است که با زن اجنبیه نجوا دارد. این به‌عنوان مثال است، در همه جا فعل مؤمن را حمل بر صحت کنید و این دستور مذهب ماست. خداوند در قرآن می‌فرماید: «ایّها الذین آمنوا اجتنبوا کثیراً من الظنّ انّ بعض الظنّ اثمٌ»؛ (حجرات ۱۲) برخی از گمان‌ها گناه است و لذا گمان‌ها را ترتیب اثر ندهید.

این امور اجتماعی را ائمه اطهار علیهم السلام بیان فرمودند که بین مردم نفاق، تفرقه، عداوت و کینه پیدا نشود و نظر شارع هم این است. فلسفه حرمت غیبت، تهمت و توهین هم این است. هر چیزی که مردم را به وحدت و دیانت سوق بدهد آن مطلوب شارع مقدس است و باید عمل شود.

کیفیت رفتار مؤمن

رسول مکرم اسلام صلی الله علیه و آله در خطاب به امیرالمؤمنین علیه السلام سرور اعمال یک مؤمن را این‌طور معرفی فرمودند: «یا علی! سیدالاعمال ثلاث خصال: انصافک الناس من نفسك و مساواة الاخ فی الله صلی الله علیه و آله و ذکرالله علی کل حال» (بحارالانوار ۳۷/۶۶) اول این‌که نسبت به مردم انصاف داشته باشید و در هیچ حال از آن خارج نشوید؛ چه در غضب باشید و چه در خوشحالی، چه در فقر باشید و چه در غناء، چه در حال ریاست و قدرت باشید و چه در حال ضعف. معنای این بخش از روایات این است که هر چه را برای خود می‌پسندید برای دیگران هم بپسندید و اگر برای خود نمی‌پسندید، برای دیگران نیز نپسندید. پس همان طوری که فقر را برای خود و اولاد خود نمی‌پسندی، برای دیگران هم این‌طور باشید. دوم این‌که به برادر دینی خود کمک و یاری نما.

امام محمد باقر علیه السلام می‌فرمایند: «من حق المؤمن علی اخیه ان یُشیع جوْعته و یواری عورته و یفرّج عنه کربته و یقضی ذنبه»؛ (کافی، ۱/۶۹/۲) روایتی نیز از معصومین نقل است که هر کس در انجام حاجت مؤمنی تلاش و آن را برآورده نماید و به‌واسطه آن فرد مؤمن خوشحال شود، گویا رسول خدا را خوشحال کرده است. سوم این‌که در هر حال به یاد خداوند باش. اگر شخص غنی در حال غناء به یاد خدا باشد، این غناء موجب طغیان او نمی‌شود؛ هم‌چنین فقیر اگر در حال فقر و تنگدستی به یاد خدا باشد، صبر می‌کند.

حدیثی تکان‌دهنده

یک حدیثی است واقعاً تکان‌دهنده که می‌فرماید: «اگر کسی در مقابل برادر مؤمن خود اَق بگوید، ولایت و دوستی بین آن دو قطع می‌شود. انقطع الولاية بینهما و اذا قال انت عدوی فقد کفر احدهما»؛ (سفینه‌البحار، ج۱) این خیلی مهم است که اگر به برادر مؤمن خود بگوید، تو دشمن من هستی یکی از آن دو کافر شده است! چرا این‌طور است؟ می‌فرماید: اگر این گوینده راست گفت که او دشمن برادر مسلمانش است، پس او محکوم به کفر است و اگر این گوینده به دروغ می‌گوید، پس خودش محکوم به کفر است که برادر مؤمن خود را متهم کرده است. بنابراین می‌بینیم که چه‌قدر حقوق برادر مؤمن اهمیت دارد. حالا در روزگار ما طوری شده که همه چیز به همدیگر می‌گوییم، در حالی که آن دو ملک هرچه می‌گوییم را ضبط می‌کنند و روزی که پرده‌ها برداشته شود، براین‌ام ظاهر می‌شود! خداوند ان‌شاءالله ما را جزه مؤمنان واقعی قرار دهد.

تهیه و تنظیم: علی‌اکبر بخشی



دستاوردهای ملی

در سطح ملی ما دو دستاورد بزرگ را برای انقلاب اسلامی داریم که بسیار مهم است و مرتبط با خود انقلاب است، یعنی اگر انقلاب نبود این دو دستاورد ر نداشتیم.

۱.تشکیل یک نظام دینی کارآمد به‌نام نظام جمهوری اسلامی؛ برای سیصدسال این موضوع جا افتاده بود که دین به تاریخ پیوسته و دین قدرت آن‌جام عمل سیاسی و شکل‌دهی حکومت را ندارد. بعد از فروپاشی امپراطوری عثمانی و امپراطوری روم مقدس، حتما دوره دین گذشته است. دوره جدید، دوره سکولاریزم و جدایی دین از سیاست است، حتی در جامعه ما هم، یک مکتب و نحله‌ای وجود داشت که می‌گفت دین در دوران غیبت امکان حکومت ندارد بلکه دنیا باید پر از ظلم و ستم باشد تا امام زمان علیه السلام ظهور کند و حکومت اسلامی را تشکیل دهند.

انقلاب اسلامی و حضرت امام علیه السلام این نظریه جا افتاده را که سیصدسال مبنای اسلامی تشکیل حکومت را به چالش کشانده بود باطل اعلام کرد و فرمود که ما موظف هستیم که حکومت دینی تشکیل دهیم و حکومت دینی هم در زمان غیبت می‌تواند به وجود بیاید و موفق هم باشد. جالب این است در دنیای پست مدرن، نظامی که با برنامه به وجود آمد، و هم ساختار شکلی آن شبیه ساختارهای مدرن و جدید بود و هم ساختار فرهنگی، نظامی، سیاسی و اقتصادی داشت، معذک برنامه‌ای را هم در همان انقلاب مطرح کرد که به‌صورت دو شعار ارائه شد.

الف) «استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی»؛ پایه سیاست داخلی قرار گرفت؛

ب) «نه شرقی، نه غربی، جمهوری اسلامی»؛ پایه سیاست خارجی نظام واقع شد.

انقلاب اسلامی با این دو برنامه شروع کرد و امروز ما می‌توانیم یک ارزیابی بکنیم که آیا واقعا در تحقق این دو برنامه و شعار، انقلاب اسلامی موفق بوده یا نبوده است؟

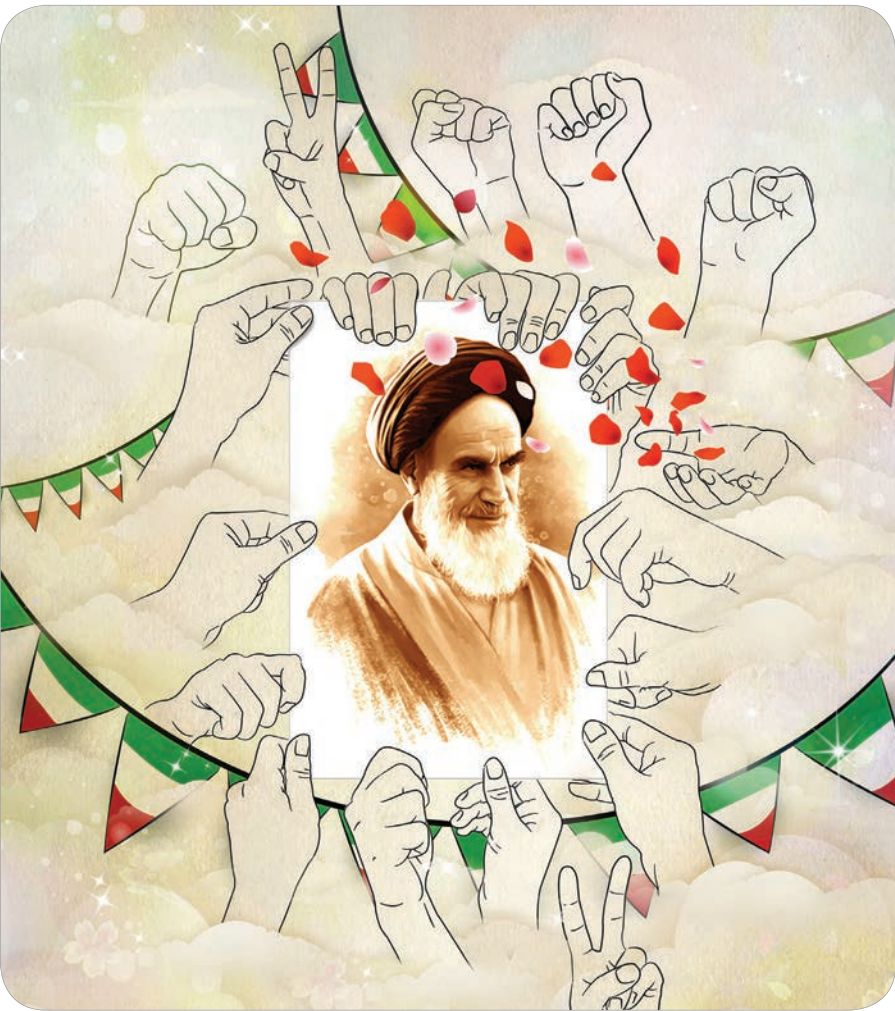
در مورد استقلال، به جرات می‌توانیم بگوییم که هم‌اکنون در این کره زمین مستقل‌ترین کشور، کشور جمهوری اسلامی است؛ کشوری که صددرصد تحت سلطه بود، هم از لحاظ فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و نظامی وابسته و تحت سلطه غرب و به‌خصوص آمریکا و انگلیس بود امروز یک قدرت مستقلی است که هر تصمیم‌گیری داخل کشور صورت می‌گیرد و هیچ کس نمی‌تواند به ما چیزی را دیکته بکند.

در خصوص آزادی، انقلاب اسلامی آزادی را بازتعریف کرد؛ آزادی در تصمیم‌گیری، آزادی در اداره کشور و سرنوشت خودش. آن‌چه را که در غرب آزادی می‌نامیدند، به معنای یبندوباری بود، یعنی این‌که شما هرکاری دلتان می‌خواهد آن‌جام دهید، ولی از آزادی سیاسی خبری نبود. امروز ما به جرات می‌توانیم بگوییم چیزی که در غرب وجود ندارد آزادی در تصمیم‌گیری سیاسی است که به وسیله صاحبان قدرت و ثروت اداره می‌شود و ساختارهای حزبی که تحت هدایت و حمایت همان صاحبان قدرت و ثروت هستند تصمیم می‌گیرند. در آمریکا مجبورید یا به کاندیدای حزب دمکرات یا جمهوری‌خواه رای بدهید و آن کاندیدها را معمولاً مردم نیستند که تعیین می‌کنند ولی در انقلاب اسلامی به توده‌ها آزادی داده شد. حتی توده‌ها بتوانند علی‌رغم میل رهبران انقلاب هم تصمیم بگیرند.

ملاحظه کردید که در عمل هم در این مدت از عمر انقلاب قابل پیش‌بینی نبوده‌که مردم چه‌کسی را برای ریاست جمهوری یا برای مجلس انتخاب می‌کنند. حضرت امام علیه السلام می‌فرماید والله من به بنی‌صدر رای ندادم ولی مردم بنی‌صدر را انتخاب کردند و مورد پذیرش قرار گرفت و سمت فرماندهی کل قوا هم به وی داده شد. سایر مواردی را هم که در طول زمان بررسی کنید نشانگر این است که آزادی برای مردم و توده‌ها تثبیت شد و هنوز هم که ما در چنین شرایطی هستیم، نمی‌توانیم پیش‌بینی کنیم مردم به چه‌کسی رای می‌دهند، حتی در یک خانواده پدر هم این قدرت را ندارد که بتواند به فرزندان خود دیکته بکند که به چه کسی رای بدهید و این آزادی امروز وجود دارد. این آزادی در نوع خودش بی‌نظیر است و در هیچ جای دنیا هم همانند این آزادی وجود ندارد و نه‌ادینه هم نشده است.

در مورد سیاست خارجی هم، سیاست خارجی ما «نه شرقی، نه غربی» شکل گرفته است و تا به امروز هم این سیاست مستقل اعمال و اداره شده است. البته دولت‌ها می‌آیند و می‌روند و روش‌های متفاوتی را در پیش می‌گیرند ولی نتوانسته یا نخواستند و نمی‌توانند از چارچوب نه شرقی و نه غربی خارج شوند؛ زیرا سیاست خارجی ما را هم مقام معظم رهبری اداره و کنترل می‌کنند. لذا هم‌چنان آن‌چه را که روزهای اول ما شعار می‌دادیم که به‌عنوان یک سیاست مستقل ملی همچنان حاکم و جاری می‌باشد.

دستاورد دیگری که در سطح ملی داشتیم، بازتعریف منابع قدرت در انقلاب اسلامی بود. در گذشته منبع قدرت، منبع قدرت نظامی و اقتصادی بود ولی انقلاب اسلامی یک قدرت جدیدی را به جهان ارائه داد که این قدرت جدید، قدرت تکیه بر نایات الهی است، اصل



انقلاب اسلامی در سطوح

ملی، منطقه‌ای، جهانی و تاریخی

چه دستاوردهای کلانی داشته است؟

دکتر منوچهر محمدی

در بحث انقلاب اسلامی زیاد از دستاوردها صحبت کرده‌ایم. این‌که انقلاب اسلامی چه دستاوردهایی در حوزه‌های سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و غیره داشته بیان شده است. اما کمتر به این که انقلاب اسلامی راسا چه دستاوردهای بزرگی را مطرح کرده است پرداخته‌ایم. در این جا به چهار سطح متفاوت از این دستاوردها به شرح زیر می‌پردازیم.

۱. سطح ملی؛ ۲. منطقه‌ای؛ ۳. جهانی؛ ۴. تاریخی

منظور از تاریخی، تاریخ تمدن بشری است. ملاحظه خواهید کرد این دستاوردها، در بر می‌گیرد همه دستاوردهایی را که تا به حال اشاره کردیم ولی بیان نشد.

ولایت فقیه است. در حقیقت خداوند متعال را مجددا در مسئله سیاست و اداره کشور داخل کردیم. حضرت امام علیه السلام می‌فرمودند که اگر آمریکایی‌ها بمب دارند ما هم خدا را داریم. تاکنون ۱۲ مورد از این منابع قدرت را احصا کرده‌ام که در این‌جا به دلیل ضیق وقت صرف‌نظر می‌کنم.

۲. شکل‌گیری جامعه ولایی در قبال جامعه مدنی؛ دستاورد جامع دوم، شکل‌گیری جامعه ولایی در قبال آن

چیزی است که در غرب به‌عنوان جامعه مدنی مطرح می‌شود. جامعه ولایی که در کشور و انقلاب ما شکل گرفت متشکل از سه عنصر بود:

رهبری ولایی؛ امت ولایت مدار؛ مکتب ولایی

همه انقلاب‌ها را که شما مطالعه کنید، ملاحظه می‌کنید که بعد از انقلاب، انقلاب متوقف می‌شود و نظام سیاسی جای آن را می‌گیرد، ولی در انقلاب اسلامی، که دولت بازگان می‌خواست این کار را بکند و در واقع مردم را از صحنه سیاسی خارج نماید، حضرت امام علیه السلام اجازه ندادند و فرمودند مردم باید در صحنه باشند، روحانیت باید در صحنه باشد. لذا به موازات شکل‌گیری نظام جمهوری اسلامی، یک نظام اجتماعی هم به وجود آمد که من اسم آن را جامعه ولایی گذاشته‌ام؛ این جامعه ولایی در طول این مدت از عمر انقلاب اسلامی سه نقش خیلی مهم را بازی کرده است:

۱. حمایت و پشتیبانی از نظام جمهوری اسلامی؛ در واقع اگر این جامعه ولایی وجود نداشت نظام هم نمی‌توانست اقتدار پیدا بکند.

۲. خنثی کردن توطئه‌ها و بحران‌هایی که در طول این مدت پیش آمده است و همه این‌ها به وسیله جامعه ولایی خنثی شده است. من یک احصائی کردم در طول ۱۰سال اول انقلاب با حضور پربرکت حضرت امام علیه السلام، شانزده توطئه براندازی در این کشور شکل گرفت که عبارتند از: سه کودتای نظامی، دو جنگ تجاوزگرایانه، پنج جنگ قومی، چهارگروه تروریستی و دو فتنه بزرگ. در حقیقت هر سالی دو تا توطئه براندازی در کشور داشتیم و اگر شما مراجعه بکنید ملاحظه خواهید کرد همه این توطئه‌ها را این ملت خنثی کرد. جنگ

تحمیلی را چه کسی اداره کرد؟ دولت و سپاهی وجود نداشت. بقیه فتنه‌ها و تجاوزات را همین‌طور خنثی کردند.

۳. تداوم انقلاب سومین نقشی بود که این جامعه ولایی به آن عمل کرد. انقلاب به‌وسیله جامعه ادامه پیدا کرد. با وجودی که چهار نسل الان از انقلاب اسلامی می‌گذرد شما می‌بینید نسل فعلی جامعه، جوان‌های ۲۰ ـ ۱۸ساله که اصلا آن دوره را احساس نکردند اما همان روحیه را دارند که جوان‌های

سال‌های ۵۸ ـ ۱۳۵۷ داشتند و این، مسئله بسیار مهمی است. یک نکته بسیار مهم راجع به جامعه ولایی عرض کنم. خواص و نخبگان، تا زمانی در این جامعه مقبولیت و مشروعیت دارند که خودشان را در درون جامعه ولایی تعریف کنند. به محض این‌که از این جامعه ولایی زاویه گرفتند، سقوط آن‌ها قطعی است. بدون این‌که عده‌ای را با خودشان ببرند. در این دوره ۳۶ ساله، چه بزرگانی آمدند و خواستند انالرجل بگویند، خواستند بگویند ما هستیم، ما انقلاب کردیم، ما هستیم که این کارها را کردیم، ولی به محض این‌که در مقابل این جامعه ولایی قرار گرفتند سقوط کردند. اولین رئیس جمهور ما ۸۵ درصد آراء مردم را داشت ولی مجبور شد با چادر از کشور فرار کند. حتی مرجع تقلیدش که مقلدینش حتی بیش از حضرت امام علیه السلام از اول انقلاب بود، وقتی در مقابل این جامعه و نظام ولایی ایستاد با چه وضعیت اسفناکی فوت کرد. بنابراین ما باید این جامعه ولایی را خوب بشناسیم و تجزیه و تحلیل کنیم و این جامعه ولایی را می‌توانیم در نماز جمعه‌ها، هیئت‌های مذهبی، عاشوراها، اربعین‌ها و غیره پیدا کنیم و حضورش را حس کنیم.

دستاوردهای منطقه‌ای انقلاب

دو دستاورد بزرگی که گفته شد، اساس استقرار نظام و کارآمدی نظام است. کارآمدی انقلاب در این سطح می‌باشد اما این تاثیر تنها محدود به سطح ملی نبود. بلکه انقلاب اسلامی در سطح منطقه‌ای هم اثرات عظیمی داشت:

اولاً منطقه را بازتعریف کرد؛ غربی‌ها سعی می‌کردند این منطقه را بنام خاورمیانه که یک کلمه استعماری

است یعنی اروپا مرکز است به ما لقاء بکنند. متأسفانه هنوز هم می‌بینیم بعضی به کار می‌برند. البته مقام معظم رهبری دیگر بکار نبردند و غرب آسیا بکار می‌برند. منتهی واژه‌ای که در گذشته وجود داشت جهان اسلام، انقلاب اسلامی، جهان اسلام را مجددا مطرح کرد. جهان اسلامی که از موریتانی در غرب تا مالزی و اندونزی در شرق توسعه پیدا کرده است. یک و نیم میلیارد جمعیت دارد. در درون جهان اسلام، مرکزیت با ایران اسلامی است هم از لحاظ جغرافیایی، و هم فرهنگی، بعد در جهان اسلام، جهان تشییع مجددا مطرح کرد و اثرات عظیمی را این جهان تشییع بر جای گذاشت. البته تأثیری که انقلاب اسلامی بر جهان تشییع گذاشته است ویژه و خاص می‌باشد و عبارتند از خروج شیعه از حاشیه و ورود به متن. شیعیان قبل از انقلاب اسلامی به دو دلیل در حاشیه بودند.

۱. مسئله اقلیت بودن آن‌ها در جهان اسلام؛

۲. تکیه بر تقیه؛

آن‌ها را از درون فعالیت‌های سیاسی بیرون کرده بودند ولی انقلاب اسلامی به خصوص با فتوای حضرت امام علیه السلام که تقیه حرام است و اظهار واجب، شیعیان مجددا وارد صحنه شدند و توانستند نقش کلیدی و اصلی را بازی بکنند، به گونه‌ای که دنیای غرب، اندیشمندان دنیا را وادار کردند به این فکر بکنند که این چه شیعه است و ت فکری است. در سال ۱۳۶۵ یک سمیناری در دانشگاه موشه دایان رژیم صهیونیستی برگزار شد و یهودی‌ها ۱۴ نفر از اساتید بزرگ از سراسر جهان را که شرق شناس، اسلام شناس و ایران شناس بودند، جمع کردند تا ببینند علت این پیروزی و تداوم این‌ها چه چیز بوده است. حاصل مطالعات آن‌ها در آن همایش، سه نکته بود:

۱. آن‌ها شیعه هستند و غیرشیعه نمی‌تواند انقلاب کند؛

۲. این‌ها الگو دارند. الگوی آن‌ها عاشورا است؛

۳. آن‌ها به فلسفه انتظار اعتقاد دارند، یعنی هیچ وقت ناامید نمی‌شوند و مطمئن هستند که پیروزی را در یک روزی در آغوش خواهند گرفت.

ثانیاً، گرایش به تشیع بیشتر شد؛ قبل از انقلاب، تنها اگر ایرانی‌ها می‌رفتند مثلاً در خارج ازدواج می‌کردند. زن آن‌ها شیعه می‌شد. ولی با توجه به تبلیغات عظیم دستگاه وهابیت بیشترین گرایش به سمت اهل سنت و به‌خصوص وهابیت بود، ولی بعد از انقلاب میلیون میلیون از مردم به شیعه گرایش پیدا کردند و گفتند ما دینی را می‌خواهیم که توانسته چنین انقلاب عظیمی را آن‌جام دهد. در نیجریه چند میلیون نفر را یک طلبه‌ای به‌نام زاکزاک می‌تواند به مکتب تشییع وارد کند. در آمریکای لاتین کسانی که لائیک بودند، امروز با کمک دوستان و عزیزان به سمت مکتب تشییع آمده‌اند. آقای رحیمیان می‌گوید بعد از جنگ ۳۳ روزه بیش از ۵۰ میلیون نفر در سراسر دنیا به مکتب تشییع ملحق شدند. بنابراین این گرایش بیشتر به شیعه، امروز شیعه را از لحاظ جمعیتی هم دارد اقتدار می‌دهد.

ثالثاً، گفتمان شیعه جهانی شد؛ گفتمان شهادت، عدالت و مردم‌سالاری و... گفتمان‌هایی است که به طور مطلق به شیعه تعلق دارد، اما امروز حتی آقای اویاما از عدالت صحبت می‌کند، از واژه جهاد صحبت می‌کند و آن را به‌کار می‌برد. نهایتاً، خروج از حالت محافظه‌کاری و برخورداری از روحیه انقلابی؛ عزیزان من قبل از انقلاب به لبنان رفته‌ام، بعد از انقلاب هم فراوان رفته‌ام. قبل از انقلاب شیعیان آن‌جا به جاسوسان اسرائیل معروف بودند. امام موسی‌صدر به آن‌جا رفت و اولین حرکتی که به وجود آورد حرکت المحرومین بود، یعنی یک عده‌ای از شیعه مظلوم و محروم در آن‌جا زندگی می‌کردند ولی بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، آن شیعیان محروم و مستضعف به گلوله‌های آتشینی تبدیل شدند که پنج قدرت جهانی که لبنان را اشغال کرده بودند وادار به فرار کردند. می‌دانید در سال ۱۳۷۸ و یک سال ۵۶ لبنان به وسیله اسرائیل تا خود بیروت اشغال شده بود و به‌عنوان پاسداران صلح نیروهای آمریکایی، انگلیسی، فرانسوی و ایتالیایی در آن‌جا حضور پیدا کرده و پایگاه زدند. اما در سال ۱۳۸۲ بچه‌های حزب الله با کامیون‌های موادمنفجره آن چنان بلایی بر سر این‌ها آوردند که همه آن‌ها وادار به فرار شدند و بدون این‌که هیچ امتیازی بتوانند بگیرند. این اثراتی است که انقلاب اسلامی بر مکتب تشییع و جهان تشییع داشته است. البته انقلاب اسلامی بر کل جهان اسلام هم سه اثر داشته است؛

۱. بازگشت به خویشتن خویش؛ مسلمان‌ها بعد از انقلاب اسلامی به خویشتن و اسلام بازگشتند و آن عده حقارت و خودکم‌بینی که قبل از انقلاب در میان مسلمان‌ها وجود داشت و آن‌ها تلاش می‌کردند با سرعت زیاد خودشان را به غرب نزدیک و خود را با معیارهای غربی تطبیق بدهند، تغییر کرد و مسلمانان هویت پیدا کردند. امروز می‌بینیم که آداب و مراسم دینی آن‌جام و مساجد از مسلمان‌ها پر شده است. در واقع، مسلمانان بازگشت به خویش و اسلام را مدیون انقلاب اسلامی هستند.

در نشست بررسی نظریه ولایت فقیه در اندیشه امام خمینی ^{علیه السلام} تأکید شد

استفاده از ظرفیت طلاب زبان‌دان در ترویج نظریه ولایت فقیه در جهان اسلام



● **اصل ولایت فقیه امری اجماعی بین تمام فقهای شیعه است**

برپایه همین گزارش، حجت‌الاسلام والمسلمین محمدحسن رحیمیان هم در این نشست، با بیان این‌که ولایت فقیه بنیان ورکن اصلی انقلاب اسلامی است، عنوان کرد: حضرت امام ^{علیه السلام} قبل از تبعید به عراق دیدگاه خود را بارها درباره ولایت فقیه بیان کرده‌اند. ایشان در جریان لایحه کاپیتولاسیون در همان سال‌ها می‌گفتند، نمایندگانی که با این طرح رأی داده‌اند، شایستگی ندارند و من آن‌ها را عزل می‌کنم؛ این نشان می‌دهد که عزل افراد بر عهده امام جامعه است.
تولیت مسجد مقدس جمکران گفت: اصل ولایت فقیه امری اجماعی بین همه علما و فقهای تاریخ شیعه است. اختلاف در میزان، گستره و ابعاد آن است و در اصل آن اشکالی وجود ندارد.

حجت‌الاسلام والمسلمین رحیمیان بیان کرد: با این تفاسیر نمی‌توان گفت که از سال ۴۸ نظریه ولایت فقیه به ذهن امام خطور کرده است.

وی تأکید کرد: امام خمینی ^{علیه السلام} در زمینه حکومت اسلامی در سال‌های قبل از انقلاب، معقّد به کادرسازی بودند و در این مسیر همواره با زمینه‌سازی و تبیین در پی آمادگی مردم برای انقلاب بودند.

تولیت مسجد مقدس جمکران خاطرنشان کرد: جامعه امروز ما از این برکت

برخوردار شده که برای سردار سلیمانی بزرگترین تشییع پیکر تاریخ را انجام دهد. این تکريم، جنبات‌کاران را از منطقه بیرون خواهد کرد و این، در سایه مقاومتی است که امام ایجاد کرد.

● **تدوین درسنامه ولایت فقیه برای سطوح دو تا چهار حوزه**

براساس این گزارش، حجت‌الاسلام والمسلمین نجف لکرایي معاون پژوهش دفتر تبلیغات حوزه علمیه قم نیز در این نشست، با بیان این‌که ما با اولویت حوزه علمیه، قدم‌هایی در جهت تثبیت نظریه ولایت فقیه در جامعه برداشته‌ایم که برخی از برنامه‌ها مقطعی و برخی پیوسته است و باید تکرار شود، تأکید کرد: در زمینه کارهای پژوهشی کارهای میدانی خوبی انجام گرفته است؛ هم‌چنین درسنامه‌های ولایت فقیه در سطوح دو، سه و چهار تدریس شده است. است.

● **وظیفه طلاب در قبال حکومت اسلامی از نظر امام خمینی ^{علیه السلام}**

مدیرعامل بنیاد بین‌المللی عاشورا هم در این نشست، ولایت فقیه را یکی از عمیق‌ترین نظریات اسلام دانست و عنوان کرد: در زمینه ولایت فقیه و حکومت اسلامی در بین اکثریت مردم پذیرش وجود دارد؛ امروز مشکل اصلی در حوزه علمیه قم است، برای بسیاری از طلاب، شبهات رفع نشده‌ای در این زمینه وجود دارد که خود را ملزم به حل این شبهات نمی‌دانند.

حجت‌الاسلام والمسلمین اختری، بیان کرد: هیچ کس نتوانست بهانه‌ای درباره نحوه درس ولایت فقیه امام خمینی ^{علیه السلام} طراحی کند تا نوع تدریس و تسلط ایشان به این درس را زیر سؤال ببرد. مدیرعامل بنیاد بین‌المللی عاشورا تأکید کرد: شاه برای منزوی کردن امام خمینی ^{علیه السلام}، ایشان را به نجف تبعید کرد. زمانی که آیت‌الله‌العظمی‌برجوردی ^{علیه السلام} از دنیا رفتند، شاه در نامه‌ای به آیت‌الله‌العظمی حکیم ^{علیه السلام} در نجف تسلیت گفت و با این کار خود نشان داد که تصمیم دارد مرجعیت را منزوی کند.

حجت‌الاسلام والمسلمین اختری با بیان این‌که امروز جایگاه رهبر معظم انقلاب اسلامی، همان جایگاه امام خمینی ^{علیه السلام} بوده و برای آن باید کار و پشتیبانی انجام شود، ادامه داد: برخی از طلاب وقتی به امام ^{علیه السلام} مراجعه کردند و پرسیدند که وظیفه ما در قبال حکومت اسلامی چیست، امام در پاسخ فرمودند: باید احکام اسلامی را برای مردم بیان و این دانشگاهیان را نسبت به اسلام و احکام اسلامی توجیه کنید. وی در پایان خاطرنشان کرد: اسرائیل امروز جرئت حمله به حزب‌الله و ایران را ندارد و این‌ها همه، از برکت وجود امام خمینی ^{علیه السلام} و برقراری حکومت اسلامی بوده است. گفتنی است، در پایان این نشست، کتاب «تبیین نظریه حکومت اسلامی و ولایت فقیه» اثر آیت‌الله سیدیوسف طباطبایی‌نژاد نماینده ولی فقیه در استان اصفهان رونمایی شد.

انقلاب اسلامی در سطوح ملی، منطقه‌ای، جهانی و تاریخی چه دستاوردهای کلانی داشته است؟

آن روز حضرت امام فرمود که جنگ میان آن‌ها جنگ زرگری بر سر منافع است. جنگ واقعی میان مستضعفان و مستکبرین است و در نتیجه پدیده و تئوری جدیدی ارائه شد که حضرت امام حتی در یک فرمایشاتی فرمودند ما باید به فکر تشکیل حزب مستضعفین جهانی باشیم. به ملت‌های تحت سلطه سلطه‌گران حتی ملت آمریکا فرمودند که باید قیام کنند. آقای هانتینگتون از این مطلب تفسیر به برخورد تمدن‌ها کرد که متاسفانه آقای خاتمی از گف‌ت‌و‌گویی تمدن‌ها سخن گفت، یعنی این‌که ما قبول داریم و برخورد وجود دارد ولی بهتر است که با همدیگر گفت‌وگو کنیم. در حالی‌که واقعا برخورد تمدن‌ها نیست. برخورد، برخورد با سلطه است، برخوردی که انقلاب اسلامی علیه سلطه جهانی شروع کرده امروز به همه جهان توسعه پیدا کرده است. در نتیجه شکل‌گیری دو اردوگاه را ما در جهان شاهد هستیم:

۱. اردوگاه سلطه‌گران

۲. اردوگاه سلطه‌ستیزان.

که در اردوگاه سلطه‌گران همه ملت‌ها و دولت‌های سلطه‌گر هستند و در اردوگاه سلطه‌ستیزان ملت‌ها و دولت‌های مردمی هستند که به تاسی از انقلاب اسلامی نمی‌خواهند زیر بار حرف زور سلطه‌گران بروند. این تقسیم‌بندی را شما می‌توانید در نظام‌های هر دو گروه ببینید. در سلطه‌گران رهبری با ایالات متحده آمریکا است و همه پذیرفته‌اند که آمریکا راس سلطه‌گران است و به دنبال کدخدایی است. بعد دول اروپایی هستند. بعد دول پیشرفته همراه با غرب هستند و نهایتاً هم دول در حال توسعه تحت نفوذ غرب و نهایتاً دول اسلامی تحت نفوذ سلطه‌گران غرب مانند عربستان، کویت، قطر و… می‌باشند.

در نظام سلطه‌ستیزان چه بخواهیم چه نخواهیم رهبری جهانی امروز با ایران اسلامی است. یعنی ایران اسلامی در مرکزیت قرار دارد. بعد جهان تشییع هستند. بعد جهان اسلام بعد جهان در حال توسعه است و نهایتاً ملت‌های خود جوامع پیشرفته، یعنی تسخیر و آل استریت را شامل در این‌جا می‌توانید ببینید. بیداری اسلامی را می‌توانید ببینید و این‌که ملت‌های آمریکای لاتین امروز قیام کردند همه در این مجموعه به‌عنوان اردوگاه سلطه ستیزان قرار می‌گیرند. بنابراین انقلاب اسلامی، هندسه جهانی را تغییر داد. یک هندسه جهانی جدید را مطرح کرد و امروز اگرچه همه اقرار دارند به این‌که جمهوری اسلامی یک قدرت برتر منطقه‌ای است، ولی خود این‌کای‌ها هم اخیراً کتابی نوشته‌اند به‌نام «ایران: ابرقدرت فرهنگی جهان» به قدرت ایران به رغم میل‌شان اذعان کرده‌اند. یک نویسنده‌ای به‌نام «رابرت بر» کتابی نوشته که در آن می‌گوید ایران نیازی به نوک ندارد (نوک) یعنی همان بمب اتم و هسته‌ای) و ایران با قدرت فرهنگی دنیا را تسخیر می‌کند و دارد با این وسیله پیش می‌رود. بنابراین ما وارد چنین سطعی در جهان شده‌ایم که آمریکا و همه غرب تصمیم می‌گیرند و میلیاردها هزینه می‌شود که در سوریه بشار اسد برود ولی یک کشوری به‌نام جمهوری اسلامی می‌گوید نه و نظر آن پیش می‌رود. این نشانه تغییر قدرتی است که امروز در هندسه جهانی رخ داده است.

● **سطح تاریخی**

حضرت آقا بارها فرمودند ما در یک پیچ تاریخی هستیم. ولی من ندیدم کسی بگوید این پیچ تاریخی کجاست و چیست؟ می‌توان با نمایش فراز و فرود تاریخ تمدن بشری و اسلامی در یک حرکت سینوسی جایگاه پیچ تاریخی را مشخص کرد. دنیا در تاریخ تمدن بشری معروف است به دوران قدیم، قرون وسطی و قرون معاصر که هیچ‌کس تردیدی ندارد. رقابت بین شرق و غرب و ابرقدرت‌ها همواره در این نمودار ملاحظه می‌شود. می‌بینید در قرون قدیم، علم و دانش در یونان باستان و غرب بود. در شرق خبری نبود ما حتی یک فرد دانا و اندیشمند نداریم که در آن زمان بتواند با افلاطون، ارسطو و سقراط و… برابری کند. دموکراتوری بر دنیا حاکم بودند؛ امپراتوری روم و امپراتوری ایران. حادثه‌ای که رخ داد و توانست این دوره را به اتمام برساند چیزی نبود جز نهضت پیامبر اسلام ^{صلی الله علیه و آله} ظهور اسلام و ظهور پیامبراکرم به‌عنوان پیامبر توانست یک تحول عظیم تاریخی ایجاد کند. دموکراتوری ناپود شدند در اثر همین ظهور اسلام و علم و دانش هم

ادامه از صفحه ۵

من در دوران انقلاب، در آمریکا داشتم رساله دکتری می‌نوشتم، انقلاب که به پیروزی رسید یک دوست عراقی آمد به من گفت می‌دانید انقلاب شما چه خدمتی به من کرد. پرسیدم چه خدمتی کرد. گفت من تا به حال نمی‌توانستم خودم را معرفی کنم؛ مانده بودم که بگویم عرب هستم، که عرب‌ها در سال ۶۷م، شش کشورشان در شش روز اشغال شد و به وسیله اسرائیل شکست خورد و لذا مایه سرشکستگی بود. آیا بگویم مسلمان هستم که در این صورت هم اسلامی که مستعمره و تحقیر شده بود، عزتی نمی‌آفرید. با بگویم با کدام ملیت و تاریخ عراقی هستم؟ ولی حالا می‌توانم با افتخار بگویم که من مسلمانی هستم که چنین انقلابی را انجام داده است.

شما به من هویت دادید.

۲. ظهور نهضت‌های آزادی‌بخش و انقلابی؛ قبل از انقلاب همه نهضت‌های آزادی‌بخش در جهان اسلام یا مارکسیست بودند یا ناسیونالیسم و یا لیبرال بودند. ما موردی به‌عنوان نهضت آزادی‌بخش اسلامی نداشتیم. حتی اخوان‌المسلمینی که در سال ۱۹۲۰ به وجود آمده بود، هرگز ادعای آزادی‌بخشی نکرد. گفت من یک حرکت اصلاحی هستم و آمدم نصیحت بکنم. رهبران‌شان را دیدیم که به هیچ‌وجه نتوانستند انقلابی باشند ولی بعد از انقلاب بود که غالب نهضت‌های غیراسلامی به تاریخ سپرده شدند. در خود نهضت فلسطین ۱۷ گروه بودند. یک گروه از آن‌ها اسلامی نبود. حماس، جهاد اسلامی و حزب‌الله مولود انقلاب اسلامی هستند. حتی در افغانستان دو نهضت به نام‌های خلق و پرچم بودند که هر دو مارکسیست بودند. اما بعد از انقلاب مشاهده می‌کنیم که همه پسوند اسلامی با خودشان حمل می‌کنند.

۳. بیداری اسلامی؛ در حقیقت بیداری اسلامی هم نشأت گرفته از انقلاب اسلامی است. اگرچه آن را بیداری عربی یا بهار عربی نامیدند و متأسفانه در کشور ما هم در آن زمان به آن لقب بیداری انسانی دادند. ولی من با دلایل زیادی اعتقادم بر این است که بیداری اسلامی و ال‌گورفته از انقلاب اسلامی بود.

● **دستاوردها و اثرات جهانی انقلاب اسلامی**

در سطح جهانی اثرات انقلاب اسلامی یک چیزی به‌نام هندسه جهانی مطرح شد. اثرات فوق‌العاده عظیمی بود شما می‌دانید که در موقعی انقلاب به پیروزی رسید که نظام دوقطبی بر دنیا حاکم بود، یعنی دنیا را به دو قطب شرق و غرب تقسیم کرده بودند. دو ابر قدرت در راس آن‌ها بودند. منشأ همه حوادث و اتفاقات جهانی یا غرب بود یا منشأ شرقی داشت. در نهایت هم به توافق می‌رسیدند. حتی در مورد نهضت مشروطه و ملی شدن صنعت نفت هم ما حمایت‌های این دو را داشتیم، یعنی در مشروطه، روس‌ها از مستبدین حمایت می‌کردند و دیگ پلوی انگلیس هم پذیرای مشروطه‌خواهان بود. در ملی شدن صنعت نفت هم این طور بود؛ آمریکا از جبهه ملی، انگلیس از دربار و روس‌ها از حزب توده حمایت می‌کردند. اولین حادثه‌ای که این قانون‌مندی را بهم زد چیزی نبود جز نهضت حضرت امام ^{علیه السلام}. در نهضت حضرت امام بود که در همان سال‌های ۴۲-۴۱ فرمودند آمریکا از شوروی بدتر و شوروی از انگلیس بدتر است و انگلیس از هر دو بدتر و همه از هم پلیدتر هستند.

انقلاب اسلامی همان قدر که با مارکسیسم روس مخالف بود همان قدر هم با سرمایه‌داری غربی مخالف بود. جالب است که این دو ابرقدرت رقابت و اختلاف‌شان را کنار گذاشتند و علیه پدیده نوظهور جدید بسیج شدند و این ادامه داشت. اما به هر حال انقلاب بدون حمایت آن‌ها و بلکه علیه آن‌ها و با ذکر مبارزه با استکبار به پیروزی رسید و توانست در مقابل مجتمع آن‌ها ایستادگی کند و به پیروزی برسد و تا به امروز هم به‌عنوان قدرت برتر بتواند در مقابل توطئه‌های این استکبار جهانی بایستد و حرکت کند. لذا ملاحظه می‌کنیم انقلاب اسلامی قانون‌مندی جهانی و هندسه جهانی را تغییر داد. برنامه‌ای که غرب داشت و مستکبرین داشتند، ایجاد دهکده جهانی بود. دهکده جهانی که کدخدای آن آمریکا باشد و بر بقیه کشورها و کل جهان سیطره داشته باشند و حتی استقلال کشورها را از آن‌ها بگیرند. ولی انقلاب اسلامی آمد این مسئله را بهم ریخت.

امام جمعه بیروت

● **ایران جای خالی**

ایفای نقش عربی در منطقه را پر می‌کند



حجت‌الاسلام سیدعلی فضل‌الله گفت: گسترش نقش ایران در نتیجه نبود نقش عربی است و ایران مسئولیت پر کردن جای خالی دیگران را به عهده دارد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام سیدعلی فضل‌الله امام جمعه بیروت در گفت‌وگو با روزنامه «الرای» کویت،

در واکنش به سئوالی در خصوص گسترش نفوذ ایران در منطقه، گفت: بعد از این‌که بیشتر کشورهای جهان به نفع رژیم صهیونیستی دست از حمایت فلسطین برداشتند، ایران به این مسئله پایبند بوده و هست.

وی افزود: رژیم صهیونیستی، اشغال‌گری خود را در قدس و جولان رسمیت بخشیده و به نظر می‌رسد هیچ محدودیتی برای طمع ورزی‌های آن وجود ندارد.

حجت‌الاسلام سید فضل‌الله در ادامه گفت: گسترش نقش ایران در نتیجه نبود نقش عربی است و ایران مسئولیت پر کردن جای خالی دیگران را به عهده دارد، لذا ما معتقدیم که باید از اتهامات متقابل دوری کرد.

امام جمعه بیروت هم‌چنین درمورد تحولات لبنان هم گفت: جنبش مردمی لبنان به اندازه یک انقلاب نبود و نیازمند شرایط بیشتری است، اما اگر تشدید اوضاع ادامه یابد، ممکن است به انقلاب منجر شود. وی تأکید کرد: حالت خشونی که شاهد آن هستیم به احساس شرکت‌کنندگان در تظاهرات برمی‌گردد و آن این‌که باید از خشونت استفاده شود تا دولت مجبور به عمل به مسئولیتش شود.

امام جمعه بیروت با بیان این‌که راه حل لبنان آسان نیست و وضعیت اقتصادی، معیشتی و سیاسی به پایین‌ترین مرحله خود رسیده است، گفت: در مرحله کنونی گروه‌ها در تشکیل دولت موفق شدند، اما احساس می‌کنیم که دولت‌های این‌چنینی نمی‌تواند راه‌حل ریشه‌ای در حل مشکل ارائه دهد. ما همیشه تأکید کردیم که حل مشکل لبنان از طریق توافق همگی حاصل نمی‌شود و منظور ما از همگی، تمامی قدرت‌های داخلی و مؤثر خارجی است.

وی ادامه داد: اگر مردم احساس کنند که تغییر جدی روی داده است، آن موقع اعتماد آنان به دولت بر می‌گردد و اکنون به نظر می‌رسد یک اقدام جدیدی در تعامل با بحران در حال صورت گرفتن است و امیدواریم که ادامه داشته باشد و به نتیجه برسد.

سازمان تگ‌مایر رژیم صهیونیستی اعلام کرد

● **صهیونیست‌ها ۶۰ مسجد و کلیسا را**

در یک دهه گذشته به آتش کشیده‌اند

به گزارش خبرگزاری حوزه به نقل از imeme، در یک دهه گذشته، نزدیک به ۶۰ حمله آتش سوزی توسط شهرک‌نشینان یهودی علیه کلیساها و مساجد در مناطق مقدس سرزمین‌های اشغالی فلسطین به وقوع پیوسته است.

به گزارش السبیل، سازمان تگ‌مایر اسرائیل، ۲۷ ژانویه برابر با ۷ بهمن فاش کرد که شهرک‌نشینان یهودی طی یک دهه گذشته، ۷۶ حملات آتش سوزی علیه ۴۶ مسجد و ۱۲ کلیسا در کرانه باختری غرب و فلسطین اشغالی انجام داده‌اند. تگ‌مایر که ۱۵ سال پیش برای مقابله با جنایات نفرت‌محور و نژادپرستی در فلسطین اشغالی و کرانه باختری مستقرشد، گفت: عاملان این جنایات به‌طور کلی بدون مجازات مانده‌اند و کسی به جرایم آنان رسیدگی نکرده است. این مقامات خاطرنشان کردند که بیشتر این حملات با آتش‌سوزی توسط گروه مسکونی افراطی به‌نام «پرایس‌تگ» انجام شده است و این مهاجمان شعارنویسی‌های دیواری علیه اعراب و مسلمانان بر دیوارهای ساختمان‌ها و اماکن مذهبی مسلمانان در سرزمین‌های اشغالی انجام می‌دهند. گفتنی است، آخرین این حملات به مسجدی در محله بئر صفاواقع در بیت المقدس اشغالی صورت گرفته است. که باعث خسارت شدیدی در ساختمان شده است.

● **فراخوان همایش بین‌المللی**

دیپلماسی حج؛ اتحاد و انسجام امت اسلامی

فراخوان همایش بین‌المللی «دیپلماسی حج؛ اتحاد و انسجام امت اسلامی» از سوی معاونت بین‌الملل بعثه مقام معظم رهبری اعلام شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، معاونت بین‌الملل بعثه مقام معظم رهبری با همکاری و مشارکت جامعه‌المصطفی‌العالمیه، پژوهشکده حج و زیارت و مجمع بین‌المللی اساتید مسلمان دانشگاه‌ها «همایش بین‌المللی دیپلماسی حج؛ اتحاد و انسجام امت اسلامی» را برگزار می‌کند.

دیپلماسی حج و مقابله با جریان‌های افراطی و تکفیری، دیپلماسی حج و جریان‌های نوظهور، دیپلماسی حج و انجمن‌ها و سازمان‌های مردم نهاد، دیپلماسی حج و فضای مجازی و رسانه‌ها، دیپلماسی حج و هم‌گرایی و هم‌افزایی امت اسلامی، دیپلماسی حج و بهره‌برداری از ظرفیت‌های انسانی مسلمانان (حوزه‌های علمیه، مراکز علمی و دانشگاهی و شخصیت‌های سیاسی و فرهنگی دینی) و دیپلماسی حج؛ فرصت‌ها و تهدیدهای فراوری وحدت و انسجام امت اسلامی از جمله محورهای فراخوان این همایش به شمار می‌آید.

علاقه‌مندان می‌توانند مقالات خود را در محورهای اعلام شده تا ۲۵ بهمن سال جاری به رایانامه diplomacy.haji@gmail.com ارسال کنند.

هم‌چنین محققان و پژوهشگران، می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۲۵۳۷۱۸۶۵۵ تماس بگیرند. گفتنی است، این همایش، پنج‌شنبه ۸ اسفند ۱۳۹۸ ساعت ۸:۳۰ صبح در پژوهشکده حج و زیارت در قم برگزار می‌شود.

ویژگی بخش فرهنگ موضوعی، این است که ارتباط میان موضوعات و آیات، دوسویه است؛ وقتی شما موضوعی را انتخاب می‌کنید، به آیه یا آیات مربوط به آن موضوع نیزدسترسی خواهید داشت و زمانی که آیه‌ای را انتخاب می‌نمایید، می‌توانید به موضوعات مرتبط با آیه مذکور نیزدست یابید. قابلیت مرتبطات در بخش فرهنگ موضوعی نیز فعال است و کاربر می‌تواند موضوعات مرتبط با موضوع انتخابی خود را نیزمشاهده نماید؛ مانند موضوع «اسلام» که با موضوع «ایمان» مرتبط است. همان‌طورکه در بخش اعلام، قابلیت دسته‌بندی اعلام را داشتیم، اینجا هم از این امکان بهره برده‌ایم و تمام موضوعات قرآن را ذیل پانزده دسته کلی به دو زبان فارسی و عربی، جای داده‌ایم؛ مانند: ادیان و مذاهب، اشخاص، اعداد و جهات، جمادات، حیوانات، رنگ‌ها و…

ه آیا در خصوص بحث اعراب آیات، تدبیری در پایگاه اندیشیده‌شده‌است؟

■ اعراب قرآن، یکی از مباحث مهم تفسیری و از لوازم کار مفسر است. اعراب قرآن کارشده در پایگاه، در واقع، تفسیر ادبی جامع و کامل قرآن به حساب می‌آید. مفسر برای این‌که بتواند مراد و مقصود حق تعالی را از آیه مورد نظرش درک کند و براساس آن، تفسیری از آیه ارائه دهد، پیش‌از این کار، یک سری مقدمات و لوازمی را باید انجام بدهد. از این رو باید تمام واژگان آیه را به‌صورت کامل از نظر صرفی، نحوی، بلاغی و لغوی شناسایی کند و بداند هر مفرد و واژه در آیه چه نقشی دارد و برای چه هدف و منظوری به کار گرفته شده است. این کار، منوط به تسلط مفسر بر علم لغت، صرف، نحو، فصاحت و بلاغت است؛ یعنی این‌ها علوم پایه و کاربردی تفسیر است. در قسمت اعراب قرآن، نکاتی صرفی و نحوی و در واقع، تجزیه و ترکیب آیات ارائه شده است و از این نظر، مفسر یا محقق آیات قرآن را از مراجعه به منابع بی‌نیاز می‌کند. آن‌چه باعث شده که این بخش، برای همگان قابل فهم و استفاده راحت باشد، آن است که به‌صورت نمایش جدولی به تجزیه صرفی آیات پرداخته‌ایم. این شکل تجزیه صرفی کامل آیات، نظیر ندارد و در واقع، از ابتکارات و اختراعات مرکز نور است.

بخش بعدی، ترکیب نحوی آیات است که به مرور زمان، تکمیل تر خواهد شد. این نمودار، در حقیقت، نوعی تمرین کاربردی برای کسانی است که علم صرف و نحو را خوانده‌اند. در پایگاه جامع قرآن، کلّ آیات قرآن کریم را برای اولین بار به‌صورت نمودار و پیکره‌ای دیجیتالی تجزیه و ترکیب نموده‌ایم. این قابلیت هوشمند، کار مشترک بخش متن‌کاوی معاونت فنی و گروه قرآن معاونت پژوهش است که یکی از بخش‌های پرمخاطب پایگاه می‌باشد.

در خصوص فصاحت و بلاغت هم باید عرض کنم که در این حوزه چون فعلاً امکان استفاده از متن‌کاوی و هوشمندسازی نبود، به‌صورت دستی، علم معانی و بیان و بدیع را که در زمینه فصاحت و بلاغت مطرح هستند، به‌شکل ساختار درختی آماده کردیم و منبع کارمان، کتاب شرح مختصر و مطول تنقازانی بود که مهم‌ترین کتاب در علم فصاحت و بلاغت است. آن‌گاه این ساختار را با استفاده از تفسیر ادبی آیات و فزازهایی از تفسیر که به بحث فصاحت و بلاغت پرداخته‌اند، به یک‌دیگر وصل کردیم. البته این نمودار درختی فصاحت و بلاغت به‌توفیق الهی، در فاز بعدی پایگاه ارائه خواهد شد. در فاز فعلی، رایج‌ترین و شایع‌ترین دیدگاه را در باره تجزیه صرفی و ترکیب نحوی آیات مطرح نموده‌ایم و سایر اقوال را در منابع ارجاع داده‌ایم؛ اما کار دیگری که می‌خواهیم انجام دهیم، این است که آرا و اقوال مفسران و دانشمندان را در حوزه تجزیه و ترکیب آیات، عرضه خواهیم کرد تا کاربران با سایر اقوال نیز آشنا شوند.

مهم‌ترین کار ما در بحث اعراب قرآن، این است که می‌خواهیم ببینیم در قرآن چه تعداد مفعول به، چه تعداد حال و چه تعداد تمیز و… است؟ متندهای قرآن چیستند؟ و امثال این موارد که در بحث اعراب قرآن قابل مطرح شدن است. در حال حاضر، ۱ میلیون برچسب صرفی و ۱۳۷ هزار برچسب نحوی داریم؛ منتها نیازمند یک موتور پیشرفته و ترکیبی هستیم که بتواند این‌ها را با زبانی ارائه کند. فعلاً در حال نهایی کردن این موتور هستیم و تا این موتور ترکیبی و پیشرفته روی پایگاه سوار نشود، هدف عالی و اصلی ما حاصل نمی‌شود.

ه وضعیت پایگاه از نظر عرضه محتوای چند رسانه‌ای چگونه‌است؟

■ در جامع التفسیر، شانزده دوره تلاوت قرآن در اختیار کاربران گذاشته بودیم و سال ۱۳۸۳ به بعد که آن را تولید کرده بودیم، کاربران ما مرتب می‌پرسیدند که آیا تعداد صوت‌ها را افزایش می‌دهید؟ و در بخش چند رسانه برنام، تغییر و تحولی ایجاد می‌کنید؟ اکنون به وعده خودمان رسیدیم و در نسخه فعلی پایگاه، ۲۳ قرائت از قاریان شیعی و سنی جهان اسلام شروع کردیم که در سه قالب کلی: ترتیل، تحقیق و تحذیر می‌باشد. که هر کدام کارایی خاص خودشان را دارند. به توفیق الهی، در فازهای بعدی، صوت‌های دیگری را نیز در دستور کار داریم. تصور ما این است که پنجاه تلاوت را می‌توانیم به‌مرور ارائه کنیم. فعلاً در پایگاه، ترجمه گویای قرآن نداریم. در نرم‌افزار جامع التفسیر، یک ترجمه گویای فارسی (فولادوند) و یک ترجمه گویای انگلیسی (قرآنی) داشتیم. در اولین فرصت، احتمالاً با ارتقای پایگاه، سه سری ترجمه گویا به پایگاه اضافه کنیم؛ هم چنین ترجمه‌هایی از سایر زبان‌ها.

تلاوت‌های مجلسی نیز طرفداران خاص خودش را دارد که در جامع تفسیر، خیلی پرمخاطب بود. چون بنا داریم این تلاوت‌ها را با دسته‌بندی و مدیریت جدیدی ارائه کنیم، فعلاً در پایگاه عرضه نشده است. قصد داریم این اشکال را در پایگاه برطرف کنیم و حتی امکان، یک دوره کامل قرائت مجلسی تمام قرآن کریم را از قاریان یک آیه یا از میان آن ۱۸۰۰ جلد تفسیر ببیند. ما از طریق ابزارهای نوین فنی و در بیشتر صفحات پایگاه که ضرورت داشته باشد، کاربر به قابلیت بخش صوت آیات دسترسی دارد و می‌تواند در صورت لزوم، از این امکان بهره ببرد. هم چنین، ما می‌توانیم امکان تکرار تلاوت آیات را نیز تعبیه کنیم تا حافظان قرآن هم بتوانند از پایگاه بهره‌مند شوند. در مجموع می‌گوییم، بخش چند رسانه‌ای را به‌حدی تقویت کنیم که افشار مختلف کاربران و تقریباً همه سلایق را پوشش دهیم؛ البته همه این کارها، نیازمند کارشناسی‌های علمی و فنی است.

ه احادیث تفسیری پایگاه، از نظر کفی و کیفی چگونه‌است؟

■ تفسیر قرآن، روش‌ها و گرایش‌های مختلفی دارد که تا حدود بیست مورد شناسایی و معرفی شده است؛ مثل ادبی، روایی، قرآن به قرآن، موضوعی، فقهی، اخلاقی، عرفانی، کلامی و… . یکی از این روش‌ها و گرایش‌های تفسیری، روش تفسیر روایی (در زبان شیعه) یا مأثور (در زبان اهل سنت) است. اثر و روایت، با هم تفاوت دارند؛ روایت، نقل قول معصوم ﷺ است؛ ولی اثر، اعم از آن است و شامل سخن معصوم و غیر معصوم می‌شود؛ ارزشی که احادیث تفسیری امامان معصوم ﷺ برای ما دارد، همان ارزش را مأثورات صحابه برای اهل سنت دارد. در هر حال، احادیث تفسیری، ارزش خیلی مهمی دارد و ما در مجموع، هفده دوره از تفسیر روایی را در برنامه آورده‌ایم.

در این قسمت، احادیث تفسیری را به پنج دسته تقسیم کرده‌ایم؛ احادیثی که بیان‌گر فضایل است که فضیلت، ثواب یا خاصیتی را برای ای نقل می‌کند. احادیث گویای اسباب نزول است. احادیثی که به تفسیر آیات اختصاص دارد. احادیثی که شواهد است؛ یعنی روایاتی است که در خصوص موضوع یا میحنی مشخص، به آیه یا آیاتی خاص استدلال کرده است و احادیثی که موضوعی است؛ مثلاً روایتی است که بیان‌گر موضوع تقواست و در تفسیر روایی، را ذیل آیه‌ای که مربوط به تقواست، آورده‌اند.

این دسته‌بندی، نخستین بار در نسخه اول نرم‌افزار نورالانوار آ آمده بود. بعد در جامع تفسیر نور گنجانده شد که از دید کاربران مغفنی بود؛ اکنون در پایگاه نیز آن را به همراه یک سری اصلاحات و پالایش‌ها عرضه کرده‌ایم و به‌تدریج دست به تولید و توسعه علم زده‌ایم و تمامی احادیث تفسیری مربوط به یک آیه یا جمع نموده‌ایم. کار دیگری که در پایگاه انجام شده، بحث پیوند احادیث و آیات در کتب است. توضیح این‌که ما در مرکز با استفاده از فرمت‌های تخصصی، احادیث و آیات را به منابع و کتاب‌هایی که این آیه یا حدیث در آن‌ها آمده، پیوند و ارجاع دقیق می‌دهیم. به همین جهت، وقتی کاربر یک آیه را انتخاب می‌کند، حجم انبوه و متنوعی از اطلاعات مثل: ترجمه، تفسیر، اعلام، احادیث و موضوعات مرتبط با آیه نیز در دسترس او قرار می‌گیرد.

ه پایگاه جامع قرآن، در آینده چه تحولاتی را شاهد خواهد بود؟

■ در آینده قصد داریم تعداد ترجمه‌های قرآن را که فعلاً ۱۰۹ ترجمه است، به ۵۰۰ ترجمه افزایش دهیم که تقریباً نیمی از آن، فارسی است و بقیه نیز به زبان‌های دیگر است. هم چنین، تلاش داریم، تعداد کتب پایگاه را که الان ۱۶۰۰ تفسیر است، به سه تا پنج هزار جلد افزایش دهیم. در بخش چند رسانه‌ای نیز می‌کشیم تلاوت‌های مجلسی و ترتیل را غنی تر کنیم.

کار دیگری که در دستور کار داریم، افزایش رابط کاربری پایگاه از فارسی به زبان‌های رایج دیگر است. نکته دیگر این‌که هر گروه علمی در مرکز نور، یک پایگاه بیشتر ندارد. از این رو، ما همه پژوهش‌ها و تولیدات قرآنی مرکز را روی پایگاه جامع قرآن، ارائه خواهیم داد.

طبیعتاً دانشنامه علوم قرآن و یا فرهنگ موضوعی تفسیر تبیان و المیزان نیز در آینده به پایگاه اضافه خواهد شد. البته تفکیک علوم و دانش‌ها در محصولات دستکاپی، خودش یک هنر است؛ ولی در فضای وب، قضیه فرق می‌کند و در دسترس بودن همه داش‌ها، مطلوب کار بر است و فولید خودش را دارد.

هم‌چنین مقرر شده، در صفحه اول پایگاه، دو فضا در اختیار متگفل پروژه قرار بگیرد؛ یکی فضایی که در آن، آیات قرآن را به‌مناسبت ایام در پایگاه قرار دهیم. دوم، فضایی است که به اخبار و تازه‌های قرآنی اختصاص دارد.



معرفی پایگاه جامع قرآنی

به گزارش خبرگزاری حوزه، پایگاه جامع قرآن quran.inoor.ir یکی از بزرگترین پایگاه‌های قرآن‌پژوهی است؛ حجت‌الاسلام عزت‌الله مرتضایی، مدیر گروه تفسیر و علوم قرآن مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی در گفت‌وگویی به تشریح قابلیت‌ها و ویژگی‌های این وبگاه قرآنی پرداخته است که تقدیم علاقه‌مندان محترم هفته‌نامه افق حوزه می‌گردد.



آیت الله العظمی بزرگوار، مدیر گروه قرآن، مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

ه لطفاً به‌طور اجمالی، پایگاه جامع قرآنی را برای خوانندگان معرفی نمایید؟

■ پایگاه جامع قرآنی، یکی از مهم‌ترین پایگاه‌های قرآنی است که از دستاوردهای جدید مرکز به‌شمار می‌رود. توفیق داشتیم در سال ۱۳۹۷ این پایگاه را تکمیل نموده، آن را به‌صورت آزمایشی راه‌اندازی نماییم و در آغاز سال ۱۳۹۸ مصادف با نمایشگاه قرآن کریم نیز آن را به‌صورت رسمی رونمایی کنیم. به‌جهت موقعیتی که مرکز نور دارد، کاربران و محققان عزیز از ما انتظار دارند، در هرکاری که وارد می‌شویم، جامع و کامل باشد و همه زمینه‌های آن موضوع را پوشش دهد. این مطلب، در حوزه محصولات دستکاپی حاصل شده است؛ اما در خصوص ارائه پایگاه‌ها، مرکز نور کارش را با تأخیر شروع کرده است. بحمدالله، با توجه به توان علمی و گنجینه دینیایی که در مرکز هست، توانستیم پایگاه جامع و گسترده‌ای را که مطابق با انتظارات کاربران باشد، تولید کنیم و در دسترس قرآن‌پژوهان قرار دهیم.

ه راه‌اندازی این پایگاه چه ضرورتی داشته‌است؟

■ جامع تفسیر نور، یکی از پرمخاطب‌ترین نرم‌افزارهای مرکز نور است و در همه نمایشگاه‌های داخلی و خارجی، جزو پرفروش‌ترین محصولات ما بوده و این خود، نشانه پرکاربرد بودن آن است؛ برای آن‌که جامع تفسیر نور همیشه و همه‌جا در اختیار کاربران و محققان باشد و انتظارات عیدیه کاربران در این باره را پاسخگو باشد، باعث شد که نسخه وب این محصول را نیز با امکاناتی گسترده‌تر و متناسب با فضای وب آماده کنیم که نسبت به نسخه‌های برنامه دستکاپی روزآمد و آنلاین است که هم کاربران برنامه زودتر به مطلوب خود می‌رسند و هم ما راحت‌تر آخرین دستاوردهای قرآنی خویش را در دسترس همگان قرار می‌دهیم. نکته دیگری که ضرورت تأسیس این پایگاه را می‌رساند، آن است که معمولاً بررسی و اعمال نظر و پیشنهاد کاربران و محققان در نسخه‌های بعدی محصولات دستکاپی، بسیار وقت‌گیر و مشکل است و حتی ممکن است برخی از این نظر‌ها یا پیشنهادها فرصت و امکان تحقق پیدا نکنند؛ ولی در پایگاه اینترنتی، این‌گونه نیست و روند بررسی و اصلاح اشکالات دینیایی و محتوایی پایگاه، خیلی سریع اتفاق می‌افتد.

ه پایگاه جامع قرآن، از چه پیشینه‌ای برخوردار است؟

■ این، اولین کار قرآنی ما در فضای وب است و هیچ پیشینه‌ای در این زمینه نداشته‌ایم؛ اما در خارج از مرکز، پایگاه‌های بسیاری – حدود ۵۰۰هـ – مورد – در حوزه قرآنی تأسیس شده است.

در تحلیل و طراحی پایگاه جامع قرآن، اتفاق مبارکی افتاد و آن این است که مرکز به یک چرخه تولید پایگاه رسید؛ یعنی پایگاه قرآن، شروع کار مرکز در این زمینه بود و ما بعد از تولید این پایگاه، پایگاه جامع تاریخ و پایگاه جامع لغت را هم پیش رو داریم و همین‌طور، بقیه گروه‌های علمی ما نیز پژوهش‌های خود را در فضای وب عرضه خواهند کرد.

ه تفاوت پایگاه جامع قرآن مرکز با پایگاه‌های مشابه در چیست؟

■ ما معایب و محاسن همه پایگاه‌های جامع و موضوعی در خصوص قرآن را تحلیل کردیم و پایگاه خودمان را تأسیس نمودیم که از سه ویژگی کلی به‌طور یکجا برخوردار است: جامعیت، گستردگی محتوا و ارتباط. دیتاها، پژوهش‌ها و اطلاعاتی که در این مرکز در حوزه قرآن وجود دارد، نسبت به پایگاه‌های قرآنی مشابه، از جامعیت چشم‌گیری برخوردار است؛ مثلاً در زمینه ترجمه، تفسیر و چند رسانه‌ای، با آمار بالایی پایگاه را فعال کردیم. هم چنین، متن قرآن در پایگاه ما، از قابلیت‌های خوب و فهرست‌های کارآمدی برخوردار است و در خصوص پژوهش‌های قرآنی، مثل احادیث تفسیری، فرهنگ موضوعی، اعراب قرآن و اعلام قرآن نیز جامعیت قابل توجهی دارد.

اما در مورد گستردگی محتوا باید عرض کنم که پایگاه جامع قرآنی، بزرگ‌ترین پایگاه جهان اسلام است و از همه نوع تفسیر مهم، دست‌اؤل و قدیمی اعم از فارسی، عربی، شیعه و سنی استفاده کرده‌ایم. ویژگی دیگر پایگاه، بحث ارتباط است. ما توانسته‌ایم میان احادیث و آیات در پایگاه‌های نورالپب، جامع‌الاحادیث و جامع قرآن، لینک برقرار سازیم؛ روشن است که این قابلیت، به توسعه فهم مخاطب و گستردگی حوزه تحقیق کاربر کمک شایانی می‌کند.

امکان ارتباط میان سایر پایگاه‌های نور، یکی از برجستگی‌های پایگاه جامع قرآن است که البته در دیگر پایگاه‌های نور نیز این تعامل و هم‌پوشانی وجود دارد که در نوع خود، تحولی در حوزه علم و پژوهش به‌شمار می‌رود. بدیهی است این ارتباط، میان پایگاه قرآن و پایگاه جامع‌الاحادیث، خیلی برجسته‌تر است.

ه قابلیت‌های مربوط به متن و ترجمه قرآن را در این پایگاه چگونه ارزیابی می‌کنید؟

■ صفحه قرآن، یکی از امکانات این پایگاه است. در این صفحه، متن کامل قرآن با قابلیت انتخاب رسم‌الخط عثمان طه و یا نیریزی و تنظیم اندازه قلم متن و ترجمه قرآن و نیز نمایش یا عدم نمایش ترجمه یا اعراب آیات قرآن، در اختیار کاربر قرار دارد. بدیهی است، انتخاب رسم‌الخط عثمان طه، برای کاربرانی که حافظ یا قاری قرآن هستند، کارآیی بسیاری دارد. از دیگر امکانات در بخش صفحه قرآن، این است که در تمامی صفحات، همیشه یک ترجمه و یک قرائت در دسترس کاربر قرار دارد.

ویژگی دیگر آن این است که وقتی محقق صرفاً نمایش متن قرآن را بدون ترجمه انتخاب کند، هرچند به‌ظاهر ترجمه آیه نمایش داده نمی‌شود؛ ولی این امکان وجود دارد که اگر اشاره‌گر را روی آیه مورد نظر نگاه داد، در پنجره‌ای مستقل ترجمه آیه، نمایش داده خواهد شد (Hint).

فهرست سوره‌ها، از دیگر قابلیت‌های پایگاه است که می‌توانید براساس ترتیب سوره در قرآن یا به‌شکل الفبایی، آن را چینش کنید. هم چنین، می‌توان این فهرست را براساس تعداد آیه از بیشترین یا کمترین آیه، محل نزول سوره (مدنی یا مکی)، زمان یا ترتیب نزول و یا براساس جزء، مرتب کرد.

بحمدالله، موفق شده‌ایم، ۱۰۹ ترجمه به ۲۸ زبان را در پایگاه ارائه کنیم؛ در این بین، چون تعداد کاربران فارسی‌زبان ما زیاد است، نیمی از ترجمه‌های قرآن به زبان فارسی اختصاص یافته و پوشش خیلی خوبی در این باره داریم و حتی ترجمه‌های کهن و قدیمی مثل قرن دهم را نیز ارائه کرده‌ایم که در دست افزایش نیز هست که نیز منظم، انگین و موزون هستند.

دیتاها، پژوهش‌ها و اطلاعاتی که در این مرکز در حوزه قرآن وجود دارد، نسبت به پایگاه‌های

قرآنی مشابه، از جامعیت چشم‌گیری برخوردار است؛ مثلاً در زمینه ترجمه، تفسیر و چند رسانه‌ای با آمار بالایی پایگاه را فعال کردیم. هم چنین، متن قرآن در پایگاه ما، از قابلیت‌های خوب و فهرست‌های کارآمدی برخوردار است و در خصوص پژوهش‌های قرآنی، مثل احادیث تفسیری، فرهنگ موضوعی، اعراب قرآن و اعلام قرآن نیز جامعیت قابل توجهی دارد.

از امکانات بخش ترجمه، فیلتر یا محدودسازی ترجمه‌ها به موارد دلخواه است؛ مثل انتخاب ترجمه بر اساس مذهب. در برنامه؛ حتی ما مترجم مسیحی هم داریم که ترجمه خوبی از قرآن ارائه داده‌اند. نکته آخر این‌که دیتای همه ترجمه‌هایی که در پایگاه موجود است، اصلاح شده و نواقصی که در ترجمه‌های نرم‌افزار جامع تفسیر نور بوده، در این جافع رفع شده و اشکالی ندارد.

ه درباره بخش تفسیر پایگاه توضیح دهید.

■ بخش تفسیر پایگاه، کار خودش را با حدود ۱۸۰۰ جلد تفسیر آغاز کرده است و این موضوع، نسبت به پایگاه‌های قرآنی موجود، برای خودش یک مزیت است. حتی تفسیر اهل سنت را نیز در پایگاه مشاهده می‌کنید. این مسئله، در نوع خودش یک امتیاز به‌شمار می‌رود.

فرمت‌های تخصصی و عمومی که به متن تفسیر زده‌ایم، باعث شده که وقتی کاربر یک آیه را انتخاب می‌کند، می‌تواند تفسیر این یک آیه را از میان آن ۱۸۰۰ جلد تفسیر ببیند. ما از طریق ابزارهای نوین فنی و پژوهشی، کاربر را در دستیابی بهتر و زودتر به تحقیق خودش یاری می‌رسانیم تا در زمان کوتاه، پاسخ‌های دقیق‌تر و مناسب‌تری پیدا کند و هم چنین اگر بخواهد در منابع تفسیری قرن خاص تحقیق نماید، می‌تواند سیر تحول و تطور تفسیر آیات قرآن را براساس زمان و قرن ملاحظه نماید.

ه بخش (سوره‌نامه) چه محتوا و امکاناتی را ارائه کرده‌است؟

■ همان‌طورکه از اسم آن مشخص است، برای صدوچهارده سوره قرآن، صدوچهارده معرفی‌نامه که در واقع، شناسنامه سوره‌های قرآن است، ارائه کرده‌ایم. کاربر در این بخش، اطلاعات مفید و خوبی را در باره یک سوره ملاحظه می‌کند و تفسیر کلی و دانستنی‌های لازم را در مورد سوره‌های قرآن به‌طور خلاصه به دست می‌آورد.

ه در خصوص اعلام قرآن چه کاری انجام شده‌است؟

■ اعلام قرآن، یکی از مباحث مهم تفسیری است. مفسر برای تفسیر آیات قرآن، به یک سری واژگان کلیدی نیاز دارد که از جمله آن‌ها، اعلام قرآن است که بر دو نوع است صریح و غیر صریح؛ اعلام غیر صریح، از مبهمات قرآن هستند و عده‌ای که از تقوای اعتقادی و عملی درستی بهره نمی‌برند، ممکن است برداشت‌های غلطی از این دست اعلام داشته باشند؛ چون مبهمات قرآن می‌تواند مصادیق مختلف و متعددی داشته باشد و برخی هم مصادیق جعلی برای آن بترانند و باعث انحراف در جامعه شوند.

این جاست که نقش و اهمیت کلیدی اعلام قرآن روشن می‌شود.

بحث اعلام قرآن، یکی از پژوهش‌های جدید و نوین گروه قرآن مرکز است. ما از اول تا آخر قرآن را که مشتمل بر بیش از هشتاد و هشت هزار واژه است، یکی‌یکی بررسی کردیم و با توجه به تفسیر مهمی مثل مجمع‌البیان طبرسی و جامع‌البیان طبری، مصادیق و اعلام مبهمات قرآن را شناسایی و استخراج نمودیم و با ساختاری بسیار ارزشمند و قابل استفاده برای کاربران، در پایگاه ارائه کردیم.

ه کاربران از قسمت فرهنگ موضوعی قرآن در پایگاه چه استفاده‌ای می‌توانند ببرند؟

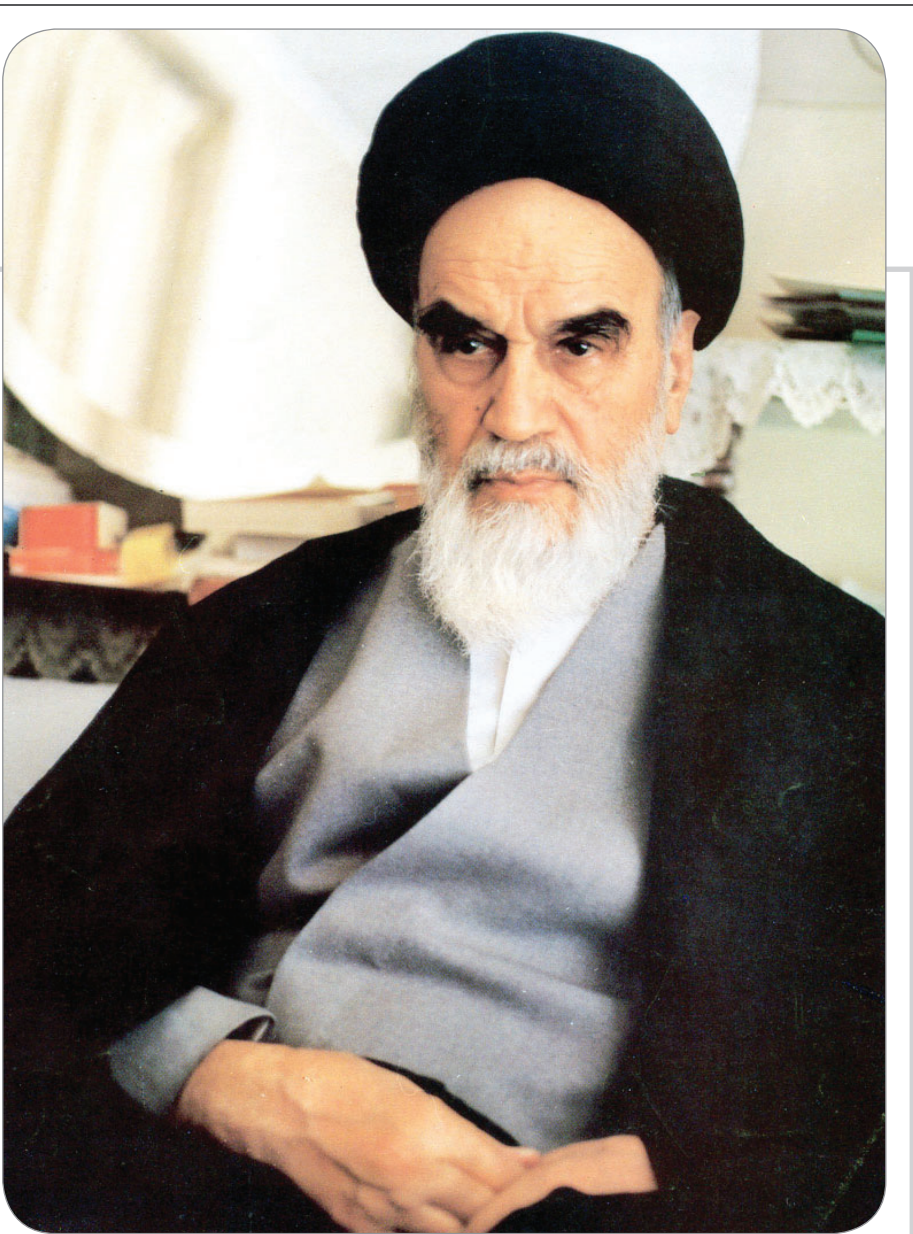
■ بنده به‌عنوان مدیر گروه قرآن و بیست و پنج سال سابقه مدیریت در مرکز و حضور در تمامی نرم‌افزارهای قرآنی مثل نورالانوار و جامع التفسیر، عرض می‌کنم که محصولات قرآنی نور توجه بسیاری از کاربران را به خود جلب کرده و جزو پرفروش‌ترین تولیدات نور و از محصولات فاخر مرکزند.

بعد از جامع تفسیر نور، بنده به فکر افتادم که مقداری این موضوع را تحلیل و ارزیابی کنم که آیا واقعاً ما خواسته خیل انبوه مخاطبان خود را که از نرم‌افزارهای نور استفاده می‌کنند، پاسخ گفته‌ایم یا نه؟ و در نهایت به این نتیجه رسیدیم که فرهنگ موضوعی قرآن، حلقه گم‌شده کاربران ماست. لذا بحث فرهنگ موضوعی را در جلسات کارشناسی و نیز خدمت هیئت امنای مرکز مطرح نمودم که بحمدالله مورد تأیید هم قرار گرفت و کارمان را در خصوص معجم موضوعی شروع کردیم و از میان حدود ۵۰۰ فرهنگ، دو منبع فارسی و پنج منبع عربی را برای این مهم انتخاب کردیم. هم‌اکنون نیز طرح تهیه دو درختواره فرهنگ موضوعی به دو زبان فارسی و عربی را در برنامه داریم تا کاربران از طریق تک‌واژه‌ها به نمایه‌ها و از آن طریق به موضوع و بعد هم به آیه مربوطه و سپس به تفسیر مرتبط با آن وصل شود. آنچه ما تاکنون به آن دست یافته‌ایم، این است که بیش از ۳ هزار تک‌واژه و مدخل در خصوص فرهنگ موضوعی قرآن داریم. زیرمجموع این تک‌واژه‌های موضوعی نیز شامل بیش از ۲۲۰ هزار نمایه و موضوع فارسی و حدود ۲۸ هزار نمایه و موضوع عربی است. از

مَنْ تَقَدَّمَ عَلَى قَوْمٍ وَ هُوَ نَزَى فِيهِمْ مَنْ هُوَ أَفْضَلُ فَقَدْ خَانَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَ الْمُؤْمِنِينَ.

هرکس خود را در جامعه بر دیگران مقدم بدارد درحالی که بداند افراد لایق‌تر از او هستند، قطعاً او به خدا و پیامبر و مؤمنان خیانت کرده است.

الغدير/ج۸/ص۲۹۱



امام خمینی سُّنَّه قَدِیْسَه

وارث حقیقی انبیاء

دهه فجر، سرآغاز طلوع اسلام، خاستگاه ارزش‌های اسلامی
مقطع رهایی ملت ایران و بخشی از تاریخ ماست که گذشته را از آینده جدا ساخته است.
در دهه فجر اسلام تولدی دوباره یافت و این دهه در تاریخ ایران نقطه‌ای تعیین‌کننده و بی‌مانند به‌شمار می‌رود. بدین سبب برآن شدیم مطالبی گرچه مختصر
از آیت‌الله‌العظمی جوادِ آملی درباره مقام و منزلت علمی، سیاسی، عرفانی و فضائل و مناقب بنیان‌گذار انقلاب، حضرت امام ^{علیه} تقدیم خوانندگان ارجمند نماییم.

 	امام خمینیعلیه ، «مهندس معمارِ اسلام
	
برخی، راه اسلام را مهندس گونه می‌روند و عده‌ای، مهندسی‌شان با معماری آمیخته است. تفاوت مهندس محض» با «مهندس معمار» این است که یک مهندس، بر روی صفحه کاغذ نقشه می‌کشد و تنها با قلم و کاغذ و ترسیم خطوط ریاضی سرو کار دارد و اگرچه می‌فهمد که چه می‌کند و چه نقشه‌ای می‌کشد، ولی کار او منحصر به طرح نقشه در چهره کاغذ است؛ ولی مهندس معمار، علاوه بر آن‌که با قلم خود نقشه می‌کشد، آن‌چه را که ترسیم نموده، در صحنه ساختمان نیز پیاده می‌کند و روشن است که چنین مهندسی، به مراتب قوی‌تر و دقیق‌تر از کسی است که تنها بر روی کاغذ قلم می‌زند؛ زیرا که علم یکی در حد تئوری است، اما آن دیگری، با اجرای آن طرح و نقشه، کمال و نقصان آن را در خارج می‌یابد و به زوایای نقشه خود آگاهی بیشتری خواهد داشت.	

حضرت امام خمینی ^{علیه}، نه تنها «مهندس اسلام» بود، «معمار اسلام» نیز بود؛ ایشان نه تنها فهمید که دین درباره مسائل متنوع فردی و اجتماعی و نیز درباره شؤون گوناگون مطالب اجتماعی چه می‌گوید و آن‌ها را به صفحه کتاب آورد، علاوه بر آن کوشید تا دین را از صفحه کتاب بیرون آورد و در صحنه جامعه پیاده کند. او معماری بود که بر اسلوب هندسه اسلام شناسی، ساختمان عظیمی را پی افکنی کرد و بالا آورد و آن را چون «بنیان مرصوص» ساخت.

- امام خمینیعلیه**، **وارث خلافت انبیاء علیهم‌السلام**

عالمان ربانی، وارثان انبیاء الهی‌اند و انبیاء ^{علیهم‌السلام}، خلفای خداوند می‌باشند و خلفای الهی، مظهر اسم اعظم‌اند» پس برخی از عالمان ربانی، می‌توانند خلیفه حق و جامع جمال و جلال الهی باشند که این افراد، بسیار اندک و جزء نوادزند .

امام خمینی ^{علیه} در مرحله سوم یعنی پس از انبیاء الهی و انمه معصومین ^{علیهم‌السلام}، خلیفه حق و مظهر این نام الهی بود. او در زمینه‌های علمی، به حسب حصه وجودی و تعین هستی خاص خویش، مظهر اسم «علیم» بود و در

 سخن بزرگان

امام خمینیعلیه
 صحیفه امام / ۱۹/ ۳۶۶

اگر انسان در خودش ادراک کرد که من بروم آن بالا را بگیرم، بداند که این کار، یک کار شیطانی است، این کار ازیش نمی‌آید. اگر در ذهنش این است که برویم یک کاری انجام بدهیم برای جمهوری اسلام، این کار الهی است و ازیش هم کار می‌آید. این محکی است که انسان خودش غالباً می‌تواند تشخیص بدهد.

ماندنی است: «هو الباقی» و پس از او، خلفاء و مظاهر اویند که باقی‌اند و پس از آنان، عالمان عادل که وارثان انبیاء و امامان ^{علیهم‌السلام} می‌باشند، باقی به بقای الهی‌اند . امام راحل ^{علیه} در میان عالمان ربانی، همچون ستاره فروزان و قدر اول ستارگان درخشان گنبد میناست. او در سلسله عارفان محقق جای داشت و در عین حال، از همه آنان فاصله گرفت. آنان، در سیر به سوی خدا و تقرب به او و بریدن از خلق: «من الخلق الی الحق» متوقف گشته بودند ولی ایشان، برای اصلاح زندگی انسان و حاکمیت قانون خدا، به سیر «بالحق فی الخلق» رسید. گفته‌اند که مرد باطنی (عارف)، پس از آرامش و اطمینانی که در سیر معنوی برایش حاصل می‌شود، نمی‌خواهد به زندگی این جهان بازگردد و در آن هنگام که به ضرورت باز می‌گردد، بازگشت او، برای همه بشریت سود چندانی ندارد؛ اما امام راحل ^{علیه} که وارث انبیاء الهی بود، همانند آنان، بازگشت و در جریان زمان وارد گردید تا زمام تاریخ را به دست گیرد و جهان تازه‌ای از کمالات مطلوب را خلق کند و برای همگان مفید باشد .

- امام راحل، رهبر مسلمین جهان ومتولّی اسلام**

امام راحل ^{علیه} شاگرد برومند انمه اطهار؟عهم؟ بود، و البته حساب آن‌ها با احدی هماهنگ نیست، چنان‌که در بیانات نورانی حضرت امیرالمؤمنین ^{علیه} در «نهج‌البلاغه» آمده است که: «لا یُقَاسُ بهِم أَحَدٌ مِنَ النَّاسِ»، احدی از مردم با امام معصوم قیاس نمی‌شود. ولی‌عصر ^{علیه} و امام معصوم کسانی هستند که: «یُمَنِّهَم رُزْقُ الْوَرَى». پس احدی را با آن ذوات مقدّسه ^{علیهم‌السلام} نمی‌تواند سنجید، خواه آن‌ها روی خاکش بخوابند، نظیر انمه بقیع ^{علیه}، خواه زیر گنبد طلا، نظیر حضرت امام رضا ^{علیه}، برای آن‌ها این جهت فرقی نمی‌کند، زیرا آسمان و زمین به آن‌ها بسته است: «و بوجودهم ثبتت الأرضُ والسماءُ».

امام راحل شاگرد برومند این مکتب بود، او تنها، رهبر ایران نبود، او رهبر مسلمین جهان بود، متولّی اسلام بود، این فکر بلند با افکاری که دیگران داشتند، فاصله فراوان داشت و همان طور که هیچ کسی را با امام معصوم ^{علیه} نمی‌توان قیاس کرد، هیچ کسی از علمای عادی را هم با امام اقت نمی‌توان قیاس کرد، زیرا او حساب دیگری دارد. مرحوم صاحب جواهر^{علیه‌السلام} سخن بلندی دارد که می‌فرماید: «در نظام هستی، ذات اقدس اله «ربّ» است و امامان معصوم ^{علیهم‌السلام} وزرای دستگاه الهی هستند، و دیگر افراد به منزله رعایای اند و وقتی رعایا را با هم می‌سنجیم، می‌بینیم بعضی از آن‌ها به جایی رسیده‌اند که هیچ یک از رعایا با آن‌ها قابل قیاس نیست و این خصیصه در امام راحل ^{علیه} وجود داشت. اکنون بنگرید که امام معصوم ^{علیه} چه کرد و امام اَقت ^{علیه} چه می‌کند و آیا شما راه امامان معصوم ^{علیهم‌السلام} را در غیر امام خمینی ^{علیه} نشان دارید؟ که اگر چنین است ما را هم باخیر کنید!

- امام راحل درزمره عارفان محقّق**

امام راحل در سلسله عارفان محقّق جای داشت و در عین حال با همه آن‌ها فاصله داشت، آنان در سیر به سوی خدا و تقرب به او و بریدن از خلق «مسیر من الخلق الی الحق» متوقّف گشته بودند. و او برای اصلاح زندگی انسان و حاکمیت قانون خدا به «سیر بالحق فی الخلق» رسیده بود. گفته بودند: «مرد باطنی (عارف) پس از آرامش و اطمینانی که در مسیر معنوی پیدا می‌کند، نمی‌خواهد به زندگی این جهانی باز گردد، و در هنگامی که بنا به ضرورت باز می‌گردد، بازگشت او برای تمام بشریت سود چندانی ندارد.» ولی او از «وارثان انبیاء» بود که همچون انبیا: «بازگشتشان جنبه خلافتیت و ثمربخشی دارد، باز می‌گردند و در جریان زمان وارد می‌شوند تا جریان تاریخ را به دست گرفته و جهان تازه‌ای از کمالات‌های مطلوب را خلق کنند.

- امام خمینیعلیه جامع بین غیب و شهادت، عرفان، فلسفه و سیاست**

عرفان امام تنها «نظری» نیست، او تنها شارح کتب «ابن عربی» نیست، او تنها تعلیقه بر «فصوص» و «مصباح» نگاشت، حال بنگرید که چه کرد و چه گفت؟ در بسیاری از ادعیه آمده است که ذات اقدس اله محبوب نیست و انسان خود را با «گناه» محبوب می‌کند: «وَأَنْتَ لَا تَحْتَجِبُ عَنْ خَلْقِكَ إِلَّا أَنْ تَحْبِبَهُمُ الْأَعْمَالُ السَّيِّئَةُ ذُوْنُکَ» این سخن، چون در دعای ابوحمزه ثمالی است، رنگ عرفان دارد، ولی همین سخن در بیانات امام هفتم ^{علیه} هست، آن‌جا که عرفان را با سیاست هماهنگ کرده و طریقت و حقیقت را با سیاست همسو نموده است: «وَوَقَدْ عَلِمْتُ أَنَّ أَفْضَلَ زَادِ الرَّاحِلِ إِلَيْكَ عَزْمُ إِرَادَةِ تَحْتَازُکَ بِهَا» یعنی خدا یا! در سیر به سوی توره توشه لازم است، و من به‌طور یقین می‌دانم

اف‌جوز

- سال هجدهم
- شماره ۶۱۹
- دوشنبه ۱۴ بهمن ۱۳۹۸
- ۸ صفحه • ۲۰۰۰ تومان

● صاحب امتیاز: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه

● مدیر مسئول: سیدمفید حسینی‌کوهساری

● مدیر رسانه و اطلاع‌رسانی حوزه‌های علمیه: محمدرضا برته

● سردبیر: رمشانتعلی عزیزی ● با همکاری هیئت تحریریه

● نشانی: قم، بلوار جمهوری، کوچه ۲، پلاک ۱۵

● پایگاه اینترنتی: www.ofoghhawzah.ir

● پست الکترونیک: info@ofoghhawzah.ir

● امور هنری: سید امیر سجادی

● کارشناس فنی چاپ: مصطفی اویسی ● چاپ: گلریز ۶۶۷۹۵۴۴۲

- به مناسبت دهه مبارک فجر**

جهان به جبهه توحید باز می‌گردد

محمد حسین شهریار

دمید فجر که خورشید باز می‌گردد

امید در دل نومیذ باز می‌گردد

درفش فتح و ظفر با سپاهیان خداست

جهان به جبهه توحید باز می‌گردد

نگین ملک سلیمان ستانده‌ایم از دیو

دوباره جام به جمشید باز می‌گردد

نگین گمشده اینک حکومت اسلام

که با مراجع تقلید باز می‌گردد

بلی امام خمینی، کنون توانی گفت

که از تزام و تبعید باز می‌گردد

افق شفق شد و پس فجر زد چه می‌بینم؟

به چشم کور مگر دید باز می‌گردد

در استقامت راه خدا مکن تردید

که بیخ کفر به تردید باز می‌گردد

چو بید می‌شود آشفتۀ دین ولی خورشید

به زیر سایه این بید باز می‌گردد

دگر حکومت شیطان نمی‌شود تأیید

به جای خود همه تأیید باز می‌گردد

فساد رو به صلاح است و صبح کاذب هم

سیاه می‌رود اسپید باز می‌گردد

سر سیاه زمستان تو شهریار ببین

بهار می‌رسد و عید باز می‌گردد

نوآوری نه به فرمان هنرمنندی است

به پا که شعر به تعقید باز می‌گردد

حجت‌الاسلام‌والمسلمینعباسی‌در اختتامیه جشنواره س‌ازندگی طلاب جامعه‌المصطفی علیه‌السلام

انقلاب اسلامی نقطه عطفی در تاریخ

ایران، کشورهای منطقه و جهان

به گزارش خبرگزاری حوزه،

حجت‌الاسلام والمسلمین

عباسی در مراسم اختتامیه

نخستین دوره جشنواره س‌ازندگی

طلاب جامعه‌المصطفی علیه‌السلام که

۱۲ بهمن در سالن قدس مجتمع

امین قم برگزار شد، ضمن تقدیر

از برگزارکنندگان این جشنواره

و نیز شرکت‌کنندگان اردوهای

سازندگی و گرامی‌داشت

ایام‌الله دهه فجر، ابراز امیدواری کرد، این حرکت الهی در

جامعه‌المصطفی علیه‌السلام توسعه و استمرار یابد.

رئیس جامعه‌المصطفی علیه‌السلام با بیان این‌که دهه فجر انقلاب

اسلامی از ایام تجلی قدرت الهی و نشان‌دهنده لطف خداوند

بر مؤمنان و تحقق وعده پیروزی در صورت ثابت‌قدم ماندن در

مسیر الهی است، این حادثه مهم را نقطه عطفی در تاریخ ایران،

کشورهای منطقه و جهان دانست و تصریح کرد: امروز در حالی

شاهد تحقق آثار ارزشمند این حرکت در عالم هستیم که هم‌چنان

در میانه مسیر قرار داریم و همه برکات انقلاب نمایان نشده است.

انقلاب اسلامی، چنان معادلات و رؤیاهای سلطه‌گران جهانی و

صاحبان قدرت و ثروت را بر باد داد که موجب شد، از روز نخست

این حرکت را برتابند و با دامن زدن به انواع توطئه‌ها، به مقابله با

آن بشتابند.

وی راه‌اندازی جنگ‌های داخلی به دست عناصر ضدانقلاب

را در روزهای نخست پس‌از پیروزی، یکی از توطئه‌های دشمنان

زخم‌خورده انقلاب اسلامی برشمرد و با تأکید بر گسترش روزافزون

پیام انقلاب اسلامی در سراسر عالم با وجود همه فشارها و

تبلیغات رسانه‌ای دشمن، تصریح کرد: رمز موفقیت و پایداری

انقلاب اسلامی، روحیه ایثار، فداکاری، مقاومت و ایستادگی

در برابر مستحی هاست. وی افزود: بسیاری از موفقیت‌های امروز،

مرهون تلاش جوانانی است که صادقانه و برخلاف روحیه جوانی

ترویج‌شده در غرب که جوان را فردی بی‌توجه به اجتماع، غرق

در خوش‌گذرانی و زندگی مادی و فردی معرفی می‌نماید، از خانه

و خانواده و رفاه شخصی خود گذشتند و در دورافتاده‌ترین نقاط

کشور به خدمت‌رسانی به مردم مستضعف پرداختند و الگویی

جدید به جهان ارائه نمودند.

رئیس جامعه‌المصطفی علیه‌السلام جوانان پرورش‌یافته در مکتب

انقلاب اسلامی را عاشق تلاش و خدمت در راه سازندگی و عمران

کشور دانست و یادآور شد: جامعه‌المصطفی علیه‌السلام نهادی برخاسته

از متن انقلاب اسلامی است و گفت‌مانی برای همه بشریت ارائه

می‌نماید که یکی از این الگوها، جوانان تربیت‌یافته در مکتب

انقلاب اسلامی هستند. امروز بهترین روش برای ترویج فرهنگ و

معارف اسلامی در جهان، در سایه اردوهای سازندگی میسر است.

شایان ذکر است، در این مراسم از نفرات برتر نخستین دوره

جشنواره سازندگی طلاب جامعه‌المصطفی علیه‌السلام درشته‌های طرح

و ایده، عکس، خاطره‌نویسی، گزارش تجربیات و شعرتجلیل شد.

- منابع**

۱. ولایت فقیه، ولایت فقا‌هت و عدالت

۲. بنیان مرصوص امام خمینی ^{علیه}

۳. سخنرانی در افتتاحیه همایش «اندیشه‌های اخلاقی و عرفانی امام

خمینی ^{علیه}